

Bijvoegsel bij OKV 1995/1
**OPENBAAR KUNSTBEZIT
 IN VLAANDEREN**
 Drieëndertigste jaargang
 januari-februari-maart
 1995/nr. 1
 driemaandelijkse periodiek
 voor inwijding in de beeldende
 kunsten door reproducties, teksten
 en radiuitzendingen.

Uitgave van Openbaar Kunstbezit
 in Vlaanderen v.z.w.
 onder de auspiciën van de Vlaamse
 provincies en in samenwerking
 met de B.R.T.N.

Verantwoordelijke uitgever:
 Rudy Vercruyse

Secretariaat, redactie
 en abonnementsdienst:
 Kasteelstraat 97 - 8700 Tielt
 tel.: 051/42.42.99
 fax.: 051/40.84.78

B.T.W.-nummer: 427.190.176

Bankrelaties:
 448-0007361-87
 385-0590844-80
 000-0099920-10
 135.20 (NL)

Dit Mededelingenblad
 werd samengesteld door:
 Rudy Vercruyse,
 Marijke Declercq
 Marc Devos en
 Geert Verstaen.

Jaargang 1995

Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen

1. Middeleeuwse muurschilderingen
2. Het Provinciaal Museum
 Sterckshof-Zilvercentrum
3. Affichekunst
4. Bruggen als kunstwerken

Lid van de Unie
 van de Uitgevers van
 de Periodieke Pers

Mededelingen

Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen op BRTN-radio

**“Middeleeuwse
 muurschilderingen”** komt aan bod:

bij Radio 1 in ‘Eenhoorn’
 op dinsdag 7 februari 13.30u. en 15.00u.

bij Radio 2 in ‘Het Narrenschip’
 op donderdag 9 februari tussen 20.00u. en 22.00u.

bij Radio 3 in ‘De Kunstberg’
 op woensdag 8 februari tussen 18.30u. en 20.00u.

bij radio Donna in ‘Foyer’
 op maandag 6 februari tussen 15.00u. en 17.00u.

OKV-Aanbieding Veerle Rooms

Reflectie, 1994

Een oplage van 20 etsen. Elk kunstwerk is afgedrukt op een collage
 van drie soorten handgeschept papier met Chine collé.

Abonnementenprijs 1995: 700,-fr. of 41,5 NLG

In de abonnementsprijs voor 1995 zijn begrepen:

1. vier thematische afleveringen
2. vier Mededelingenbladen
3. de OKV-Museumkaart 1995

Hoe kan U zich abonneren?

Niets is eenvoudiger dan dat:

U stort 700,-BF (zonder opbergband) of 970,-BF (mét opbergband) op rekeningnummer 448-0007361-87 van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, Tielt. Graag vermelden: "1995".

CJP-ers genieten een gunstarief: 600,-BF i.p.v. 700,-BF

Let op!

Vanuit Nederland kan U ook abonnee worden!

Uitsluitend door storting van 41,5 NLG (zonder opbergband) of 59,5 NLG (mét opbergband) op gironummer 135.20 van OKV in Tielt. Graag vermelden: "1995".

Vanuit alle andere landen bent U eveneens welkom als abonnee!

Een abonnement kost dan 1.000,-BF (zonder opbergband) of 1.320,-BF (mét opbergband) uitsluitend te betalen op PCR 000-0099920-10 van OKV in Tielt of via internationale postwissel.

Spelregels gratis tickets

U kan een gratis ticket bekomen door een gele briefkaart te sturen naar Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, Kasteelstraat 97, 8700 Tielt.

Bij de tentoonstellingen die een gratis ticket aanbieden, vindt u onderaan het artikel een blauwe balk met het

aantal ter beschikking gestelde tickets.

Door loting wordt bepaald wie een ticket krijgt toegestuurd.

Let op:

1. één ticket per tentoonstelling en per persoon
2. één ticket per gele briefkaart
3. de gewenste tentoonstelling vermelden

BRTN Departement Cultuur

Affiche

Op TV2, elke donderdag om 22.30u.
Op TV1, elke zaterdag om 12.30u. (herhaling)

Affiche bestaat uit volgende delen:

- **Agenda:** een vlotte montage van een tiental komende of lopende tentoonstellingen, concerten, theater- en dansvoorstellingen

- **Accent:** een korte reportage over een actueel kunstgebeuren, waarin de betrokken kunstenaar centraal staat. Interviews door Régine Clauwaert

- **Apert:** nieuw of bestaand beeldmateriaal over een manifestatie in de (ruime) kunstfeer

Kortom, een actueel en informatief programma over kunst in al haar vormen.

Het programma wordt verzorgd door Jan Blondeel en Marianne Soetewey (regie), Régine Clauwaert (samenstelling, redactie en presentatie), Johan vanden Look (samenstelling en produktie), Katrien Wanten (assistentie) en Hilde de Palmaere (grafiek).

BRTN Departement Cultuur

Tekens op TV2, elke donderdag om 20.30u.

Deze "Mededelingen" zijn een bijvoegsel bij de OKV-aflevering nr. 1 van de jaargang 1995:

Middeleeuwse muurschilderingen

Auteur:
Marjan Buyle

Komt het door de verwarrende benaming "donkere middeleeuwen" of door de misbegrepen restauraties uit de 19de en 20ste eeuw, dat we ons van deze periode zo'n verkeerd beeld vormen?

De middeleeuwen waren namelijk niet de tijd van kille stenen muren, grauwe interieurs en zichtbaar bouwmateriaal. Muren en gewelven van interieurs waren afgewerkt met kalk-, pleister- en verflagen in schitterende en heldere kleuren. Marjan Buyle, werkzaam bij het Bestuur van Monumenten en Landschappen, gaat in deze eerste OKV-aflevering van 1995 op zoek naar de oudste muurschilderingen in Vlaanderen. Zij analyseert de gebruikte technieken en ontrafelt de iconografie. Tevens gaat zij dieper in op de restauratie- en conserveringsproblematiek van deze waardevolle, maar uiterst kwetsbare, getuigen van de leef- en denkwereld van de middeleeuwse mens.

Losse nummers

Losse nummers kosten 200,-BF of 11,-NLG portokosten inbegrepen. Bestellen kan door storting op rekening 448-0007361-87 (in België) of 135.20 (in Nederland) van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, met vermelding "Middeleeuwse muurschilderingen".

Volgende editie

Aflevering nr. 2 van de jaargang 1995:

Het Provinciaal Museum Sterckshof-Zilvercentrum

Auteur:
Leo de Ren

verschijnt eind april

Museumkaart

In deze zending vindt u de Museumkaart 1995. Deze kaart is geldig tot en met 15 februari 1996. De kaart is een persoonlijke kaart, mogen wij u daarom vragen om uw naam en adres in te vullen, en ook uw abonneenummer.

Uw abonneenummer vindt u op het etiket van uw enveloppe. U hebt het abonneenummer dan ook bij de hand voor een eventueel contact met onze abonnementsdienst.

Personenregister

Als middenkatern van dit Mededelingenblad sturen wij u het personenregister van de jaargang 1994.

Wij raden u aan om dit register niet uit uw Mededelingenblad te nemen maar het volledige Mededelingenblad 95/1 te klasseren in de opbergmap 1994.

Prijswinnaars verlotingsactie 1995

De volledige lijst van de prijswinnaars zal worden gepubliceerd in het volgende Mededelingenblad. De winnaars zullen ondertussen reeds persoonlijk verwittigd worden en hun prijs ontvangen. Dank aan de voorintekenaars voor het vertrouwen in onze nieuwe jaargang.

BRTN Departement Cultuur

Tekens op TV2, elke dinsdag om 20 uur

17.01	Lara. Mijn leven met Boris Pasternak 1/2
24.01	Lara. Mijn leven met Boris Pasternak 2/2
31.01	Het Blauwe Steentje (herhaling n.a.v. tentoonstelling Portugese Azulejos te Antwerpen)
07.02	Het Bauhaus
14.02	Atepa le Bâtitseur
21.02	Karel Durler
28.02	Dissidenten. Getuigenissen van Russische schrijvers
07.03	Praag
14.03	The Body Program
21.03	In de schaduw van de Himalaya
28.03	Les Vacances de Monsieur Mag
04.04	Cindy Sherman
11.04	Jacques Lizène. Un certain art belge
18.04	Edward Steichen
25.04	Op de fiets naar Hollywood 1/2
02.05	Op de fiets naar Hollywood 2/2
09.05	Brushes at War (herhaling n.a.v. V-Day)
16.05	De Brusselse Kanaalzone
23.05	De Vlaamse eilanden
30.05	Imago Luxemburg (herhaling)

Het geheugen, op koperplaat gedemonstreerd

'Reflectie' heet het werk dat door Veerle Rooms in september van vorig jaar was gecreëerd en dat nu aan de lezers van Openbaar Kunstbezit wordt aangeboden.

"Niet dat ik die titel zo belangrijk vind. Ik ben niet het soort kunstenaar dat -om het nu maar eens karikaturaal voor te stellen- eerst op programmatorische wijze een titel verzint, en zich dan pas aan het werk zet. Mijn taal is niet de taal van ideeën, slogans, en manifesten. Het is een taal die zuiver visueel spreekt. In termen van licht en donker. En die vooral de vele gradaties daartussen, de halftonen, tot spreken brengt. En omdat het kind nu eenmaal een naam moet hebben loop ik daarna vaak naar Jef, en zeg ik:

"Geef me eens een titel vriend". Jef Desmet, is de vriend waar Veerle mee samenleeft, in één van die somptueuze negentien-de-eeuwse panden in de mooiste straat van Antwerpen, de Cogels Osylei. En "Reflecties" was ook al de titel van een serie foto's van Jef. Het waren zelfportretten waarbij hij zijn spiegelbeeld in etalages fotografeerde. In één prent zag je verschillende beelden die elkaar aan het overlappen gingen: je zag de vitrine en wat daarin stond geëtaleerd, en tegelijkertijd zag je die weerspiegeling van Jef en van wat aan

de aan de overkant van de straat gebeurde. Dat werken met lagen, verschillende beelden die elkaar in één en hetzelfde vlak voortdurend blijven nuanceren, is ook voor het werk van Veerle Rooms essentieel. Nooit toont zij de wereld als een helder, makkelijk te grijpen beeld. Er hangt een flou over haar oeuvre. En in tijden als deze, waarin één op de drie van de Antwerpenaren alweer op fascistische en hun schijnbaar heldere, compromisloze slogan-taal stemt, is dat iets wat ook haar werken ook al vanuit politiek standpunt tot een teken van verzet heeft gemaakt. Nooit is er dat eenvoudige wit en zwart, nooit zijn die lijnen hard. Wit is ook altijd dat beetje zwart, en omgekeerd. Het domme, simpele denken is iets wat ze aan anderen overlaat.

Waar die titel "Reflectie" nog mee te maken had? Met de schaduw van zichzelf op die foto, die als basisbeeld voor dit werk fungeerde. Die foto had ze zelf gemaakt, toen ze in de zomer van '93 met Jef in de Verenigde Staten tien dagen lang langs de ruïnes van Route 66 was gaan reizen, de eerste betonweg die vanaf de jaren twintig Oost met West verbond, en daardoor al snel hét meest tastbare symbool van de American Dream was geworden. Hier schreef Jack Kerouac zijn beste boek, schreef Woody Guthrie zijn beste songs. On the Road. Maar Amerikanen rijden intussen alweer langs andere wegen, en achter de ooit zo luidruchtige en verblindende lichtreclames van weleer, die al decennia lang het functioneren hebben verleerd, treft men enkel nog een roestige, smerige en stoffige leegte. Nergens anders ziet men het duidelijker: de American Dream was uiteindelijk ook maar een wereld van bordkarton.

Veerle Rooms had zich echter vooral voor de nog schaarse restanten van dat andere volk geïnteresseerd dat indertijd door de roadbuilders was verdreven. Al in de jaren zeventig had ze reeds een aantal rituelen van die Indianen mogen meemaken, en nu fotografeerde ze de tekens die zij op rotswanden en melaatse muren achterlieten. Zoals die twee goden die op dit werk staan. Tekens aan de wand, Mene Tekels. "Wachters," zegt Veerle, "van een verloren wereld". In het Masereelcentrum in Kasterlee had Veerle Rooms al in 1980 Greg Zammillo leren

Foto: Jef Desmet

kennen, de meesterdrukker van Robert Rauschenberg en het atelier van Universal Art Editions. Rooms was later ook naar dat atelier op Long Island gereisd, en zij, Greg, en Jef waren de allerbeste vrienden geworden. In "Reflectie" hanteert ze een aantal technieken die ze van Greg had opgestoken. Eén daarvan, een heliografisch procédé, dateert nog uit de pionierstijd van de foto, toen nog naar een oplossing voor het fixeren van lichtbeelden werd gezocht. Een doorschijnende mica wordt daarbij tussen een lichtbron en een laag gelatine gelegd. Op de minst donkere plaatsen van het mica wordt ook het meeste licht naar de gelatinelaag doorgelaten, en de plekken in die pasta die het meest door licht worden bestraald gaan ook het meest verhard. Hopelijk volgt u het nog, want we zijn nog maar bij het begin van een uiterst complex verhaal. De gelatinelaag wordt op een koperplaat bevestigd, waaraan het geheel in het zuurbad wordt gelegd. De minst harde delen van die gelatine, die corresponderen met de meer donkere delen van de foto, worden uiteraard het snelst weggespoeld, zodat het bijtend zuur daar ook makkelijker greep op de koperplaat krijgt. En zo wordt uiteindelijk de hele foto in een koperrets omgezet.

Twee keer had Rooms diezelfde plaat op hetzelfde papier afgedrukt, en de drukken kwamen daarbij nauwgezet op elkaar te liggen. Een eerste keer gebeurde dat met een hevige donkerbruine kleur. De tweede keer werd de koperplaat vooraf ondermeer met staalwolschuur-

papier bewerkt. Hier en daar werd er wat weggeschraapt, elders werd er een tekening bijgezet. En die twee drukgangen over elkaar, zegt Veerle, brengen sowieso een grotere intensiteit teweeg.

Sinds een verblijf in Japan, nu al tien jaar terug, is Veerle Rooms ook steeds meer met papier gaan experimenteren. Het papier blijft niet zomaar een extra drager, maar zet ook wat extra toon, geeft extra kleur. Zo werden in "Reflectie" drie verschillende papersoorten geïntegreerd, een chine collé van zuiver balenkatoen, een mengeling van balenkatoen en vlas, en een Kozo dat uit de schors van een moerbezeboom werd opgewerkt. Laag na laag, en met behulp van uiterst ingenieuze technische procédés was Veerle Rooms zo die fotootjes met graffiti's blijven manipuleren, corrigeren, en nuanceren. Gratuite spelletjes? Veerle Rooms vertikt het om over een diepere betekenis te praten. Zij praat over licht en donker, halftonen, en diepere schakeringen. Nooit wil ze het hebben over het feit dat haar grafiek zo prachtig de werking van ons geheugen illustreert. Want hoe herschrijven we ons verleden? Onophoudelijk blijven we de schaarse sporen filteren die ons uit dat verleden werden overgedragen. We manipuleren ze in functie van ideologieën, persoonlijke belangen, en nieuwe ervaringen. Laag na laag overdrukken we ze met een nieuwe waarheid. En net als die tekens van Rooms worden die sporen vager en vager. Tot je haast enkel nog wat schimmen kan ontwaren.

Ook op de muren langs Route 66 worden ze schaarser en schaarser, die wachters van het verleden. Met grote grimmigheid worden ze door schimmels weggevreten. Veerle Rooms reist de wereld rond, van Japan naar Yemen, om ze voor ons op te tekenen. Na elke nieuwe reis laat ze zich weer jarenlang door de graffiti's van zo'n land inspireren. Ze blijven ongrijpbaar in haar werk, flarden van een mysterie. En tegelijk lijkt Rooms zich te bevragen: hoe lang noch ze definitief zijn verdwenen?

Wetenschappelijk is het al lang bewezen: zonder geheugen heeft men niet lang te leven.

MAX BORKA

OKV-Aanbieding

Veerle Rooms 'Reflectie', 1994

Technisch

formaat blad: 31 x 44 cm
formaat ets: 16 x 25 cm
papier: 3 soorten handgeschept papier met Chine collé
oplage: 20 exemplaren

Prijs

voor abonnees: 8.000,-BF (445,-NLG)
+ eventueel 250,-BF (15,-NLG) verzendingskosten (aangetekend).

niet-abonnees: 9.000,-BF (500,-NLG)
+ eventueel 250,-BF (15,-NLG) verzendingskosten (aangetekend).

Hoe kan u bestellen?

Door storting van het nodige bedrag op rekeningnummer 448-0007391-87 (OKV, Tielt).
Vanuit Nederland: uitsluitend op gironummer 135.20 van OKV in Tielt.

U kunt een exemplaar telefonisch (051/42.42.99) reserveren of per fax (051/40.84.78). Uw reservatie blijft drie werkdagen geldig en wordt definitief bij de betaling. U kunt het kunstwerk zelf afhalen in Tielt na telefonische afspraak (051/42.42.99) of het kan u aangetekend worden toegestuurd. Graag vermelden bij uw overschrijving: "afhalen" of "opsturen"; let in het laatste geval op de portkosten a.u.b.

Publikaties

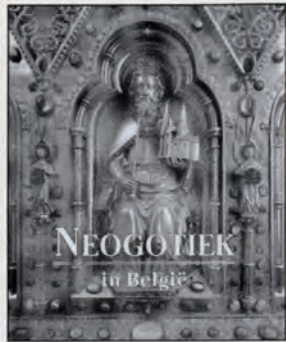
Neogotiek in België

door Jean van Cleven, Frieda van Tyghem, Ignace de Wilde, Robert Hoozee e.a.

1994, Lannoo, Tielt, 25 x 29 cm, 240 blz., gebonden in linnenband met stofomslag, 120 kleuren-illustraties en 240 in zwart-wit, 1295,-BF, ISBN 90-209-2434-6

Dit boek verscheen n.a.v. de gelijknamige overzichtstentoonstelling in het Gentse Bijloke-museum vorig jaar. Aanleiding tot beide initiatieven was de herdenking van het 100-jarig overlijden van Jean Baptiste baron Bethune (1821-1894), de belangrijkste voorman van de neogotiek.

Het boek wil de Belgische neogotiek voor het eerst als artistiek fenomeen in zijn internationale context belichten.

Het geeft een beeld van het rijke gamma van architectuur, plastische en toegepaste kunst waarin de fascinatie voor de middeleeuwen zich heeft gemanifesteerd in de periode tussen 1800 en 1914. Daarbij komt niet alleen de religieuze kunst, maar ook de veel minder bekende profane neogotiek aan bod.

Een eerste deel biedt een naast een inleidend (kunst)historisch hoofdstuk, een beknopte geschiedenis van de Belgische neogotiek: van de eerste neogotische creaties in de zgn. "troubadourstijl" vanaf 1800, over de "spitsbogenstijl" na 1830 tot de rijpe neogotiek die vanaf 1850 doorbreekt en in J.b. Bethune haar belangrijkste vertegenwoordiger vindt. Het kunsthistorisch overzicht wordt aangevuld met deelstudies van diverse specialisten, onder redactie van prof. dr. Van Tyghem en onder de technische coördinatie van drs. Ignace de Wilde.

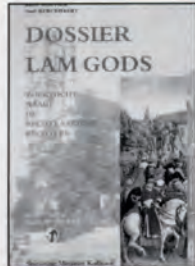
Een tweede deel brengt een nieuwe biografie van De

Bethune op basis van originele bronnen, vervolledigd met grondige artikelen over enkele van zijn realisaties.

Prof. Van Tyghem sluit af met een essay over de bescherming van het neogotisch patrimonium. Volgen dan nog een beredeneerde bibliografie, alsook een verantwoording en een lijst van medewerkers.

Dossier Lam Gods. Zoektocht naar de Rechtvaardige Rechters.

door Karel Mortier en Noël Kerckhaert (+)
1994, Stichting Mens en Cultuur, Gent, 16,5 x 24,5 cm, 576 blz., gebonden met goudstempeling, 15 kleurenillustraties en 100 in zwart-wit, 1.850,-BF, ISBN 90-72931-54-8

In 1994 was de beruchtste kunstdiefstal van de eeuw nog niet opgelost. Het ontzagwekkend dossier werd ten gronde behandeld door de auteurs Karel Mortier (ere-hoofdcommissaris van de Stad Gent) en journalist Noël Kerckhaert. Sinds hun vorige studie in 1968 vonden zij heel wat nieuw materiaal.

Leon De Smet

door Piet Boyens en Hans Bosschaert
1994, Lannoo, Tielt, 25 x 23 cm, 272 blz., gebonden in linnenband met stofomslag, in zwarte cassette, rijk geïllustreerd, 3.950,-BF, ISBN 90-209-2507-5

Deze editie kwam tot stand op basis van de licentiaatsverhandeling van Hans Bosschaert. Hans Bosschaert werd bijgestaan door Piet Boyens, de auteur van het gerenommeerde naslagwerk "Sint-Martens-Latem". In deze monografie diepen de auteurs de ambivalentie van Leon Desmets kunstenaarschap uit. Zij weten in De Smet, althans in zijn vroege periode, een schilder met een besliste penseelvoering en een haarscherp kleur gevoel. Anderzijds kunnen zijn niet omheen een zekere

oppervlakkigheid die hem net als zovele andere impressionisten aangewreven wordt. Die these wordt gebracht in een boeiende schets van Leon Desmets ontwikkeling als schilder. Er wordt getracht het oeuvre onder één herkenbare noemer te brengen en zo accuraat mogelijk te omschrijven. Hierbij staat een gedetailleerde en eerlijke (en niet flatterende) kunsthistorische analyse van de diverse werken centraal. Deze is uitvoerig geïllustreerd met tientallen prachtige afbeeldingen.

Aanbod voor OKV-abonnees

Bij bestelling van het boek "Leon de Smet" vóór 15 maart 1995 wordt u gratis de editie "Ontdek Vlaanderen" (waarde: 398,-BF) aangeboden. Zie de folder die in deze zending werd bijgelegd.

De Vlaamse Primitieven

door Roger van Schoute, Brigitte de Patoul e.a.
1994, Davidsfonds, Leuven, 24,5 x 30,5 cm, 660 blz., vollinnenband met stofomslag, meer dan 700 kleurenillustraties, schetsen en tekeningen, 4.950,-BF, 275 NLG, ISBN 90-6152867-4

Deze editie ziet er monumentaal uit en een monument afleveren is elk geval de ambitie van de uitgever. De auteurs verklaren zich meteen schatplichtig aan hun voorgangers, gaande van Karel van Mander, over Friedländer, Van Puyvelde en Panofski tot "Early Netherlandish Painting" van Nicole Véronée en H. Pauwels; zonder het in 1950 opgerichte "Studiecentrum Vlaamse Primitieven" te vergeten dat thans -ten onrechte- is omgedoopt tot "Internationaal studiecentrum voor de middeleeuwse schilderkunst uit het Schelde- en Maasbekken".

Dit getuigt van een wetenschappelijke oprechtheid, maar ook van de ambitie dé studie te hebben uitgegeven die alle voorgaande kennis en de meest recente onderzoeksresultaten verenigt. Het boekwerk is het resultaat van de samenwerking tussen 28 nationale en internationale specialisten. De hoofdauteurs zijn Roger van Schoute en Brigitte de Patoul. Roger van Schoute is hoogleraar kunstgeschiedenis aan de UCL; Brigitte de Patoul is verbonden aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten in Brussel. Dat er geen eensgezindheid is onder de verschillende auteurs i.v.m. bepaalde probleemstellingen, zal niemand verbazen. Er werd dan ook niet gepoogd om een "illusoire eenheid" te suggereren. De uitgever richt zich evenwel tot een groot publiek, en de schrijfwijzen van kunstenaars en hun werken werden uniform gemaakt.

Het boek telt 7 hoofdstukken. Het eerste, "De Bourgondische Nederlanden" schetst het politiek historische en het kunsthistorische verband waarin de kunstenaars werkten. "De kunstenaar en zijn ambacht" is het tweede en gaat over het statuut van de schilders, hun organisatievormen, de atelierwerking, de materiële totstandkoming van de werken. Kunstwerken ontstaan niet zonder opdrachtgevers en dit belicht het derde hoofdstuk

"De cliënteel van de kunstenaar". De hoofdstukken vier en vijf verduidelijken resp. "De iconografie van de werken" (de onderwerpen, het portret) en "De stijl" (ruimte, perspectief, illusie en werkelijkheid).

De 300 bladzijden van het zesde hoofdstuk "De schilders en hun oeuvre" zijn de ziel van de editie. Dit gaat over de schilders en hun werken. Na de vroege Melchior Broederlam, worden zij ingedeeld in drie generaties; de eerste: de gebroeders van Eyck, de Meester van Flémalle, Jacques Daret, Rogier van der Weyden en Petrus Christus; de tweede generatie: Dirk Bouts, Justus van Gent en Hugo van der Goes; de derde generatie: Hiëronymus Bosch, Hans Memling en Gerard David. Een vierde groep wordt voorgesteld onder de titel

"De kleine meesters van het einde van de 15de eeuw" waaronder Juan de Flandes. Iedere kunstenaar wordt uitvoerig gedocumenteerd en rijk geïllustreerd met reproducties van hun werk uit musea over de hele wereld.

"De invloed van de Vlaamse schilderkunst in het Europa van de 15de eeuw", nl. de bloei van Antwerpen in de 16de eeuw, is het laatste hoofdstuk. Een gedetailleerde bibliografie en een namenindex sluiten af.

De editie telt volgens de uitgever een 700 illustraties; het overgrote deel in kleur. Ook voor wie het boek niet in één keer wil lezen (dat kan ook niet) bieden de kleurenreproducties een fraai kijk spektakel en documentatiebron. Alleen de typografie stoort. Een ander, breder, lettertype had de editie veel goed gedaan. Jammer, maar dit kan en mag uw genoegen aan dit lijvig boekwerk niet bederven.

Middeleeuwse muurschilderingen door Anna Bergmans en Marjan Buyle

1994, M&L Cahier nr.2, 21 x 29,7 cm, 208 blz., garengenaaid gebrocheerd, 350 kleurenillustraties, 1200,-BF. Wat overbleef aan middeleeuwse muurschilderingen in Vlaanderen is zo weinig, dat het moeilijk is om te beseffen op welke systematische wijze de middeleeuwse interieurs met muur- en gewelfschilderingen waren afgewerkt. In dit M&L Cahier worden een 40-tal muurschilderingen en ensembles voorgesteld.

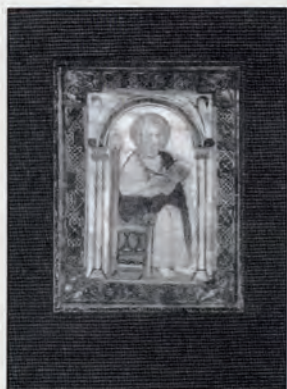
De gids wordt voorafgegaan door een aantal inleidende hoofdstukken die de muurschilderingen vanuit materieel en vanuit kunsthistorisch oogpunt bekijken. Hoever staat het onderzoek van de muurschilderingen? Hoe werden schilderingen in het verleden aangepakt? Wat weten we over verdwenen muurschilderingen? Was de rest van de kerk ook beschilderd? Allemaal vragen die deze boeiende M&L Cahier beantwoordt. M&L Cahier "Middeleeuwse muurschilderingen in Vlaanderen" biedt de meest volledige uitdieping van dit onderwerp waarvan U hebt kunnen proeven in de eerste aflevering van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen 1995. Wie geboeid was door onze editie, zal het M&L Cahier niet willen missen!

Aanbod voor OKV-abonnees

In uw enveloppe vindt U een folder over bovenstaande uitgave, alsook een boekje met een waarde van 150,-BF, geldig bij aankoop van het boek "Middeleeuwse muurschilderingen in Vlaanderen".

Codex Eyckensis

1994, 25,5 x 32,5 cm, 320 blz., genaaid, in foedraal, 15.000,-BF (exclusief 400-BF verzendingskosten), info en bestelling: Museactron, Lekkerstraat 5, 3680 Maaseik, 089/56.68.90. ISBN 9002 19776 4 De pas gerestaureerde Codex Eyckensis is nu voor het eerst volledig in facsimile uitgegeven volgens de hoogste eisen van fotografische reproductie. De uitgave bevat een wetenschappelijke inleiding in het Engels door Hubert

Heymans, Albert Delorez en Christian Coppens, en een Nederlandstalige samenvatting. Het evangelieboek Codex Eyckensis dateert uit het begin van de achtste eeuw en is daarmee één van de oudste middeleeuwse handschriften die in België worden bewaard. Volgens een vrome legende geschreven door twee heilige nonnen uit de abdij van Aldeneik (Maaseik) werd hij lang als relik beschouwd. Geschrift en versiering tonen de kenmerken van de handschriften die door Ierse of Engelse monniken werden geschreven en verlicht of die onder hun invloed op het vasteland werden vervaardigd. De Codex Eyckensis is mogelijk in de abdij van Echemach ontstaan en wordt bewaard in de Sint-Catharinakerk te Maaseik.

M&L Jaargang 1995

Tweemaandelijks tijdschrift van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Departement Leefmilieu en Infrastructuur. Administratie Ruimtelijke Ordening en Huisvesting. Bestuur Monumenten en Landschappen. A4, geïllustreerd in kleur en zwart-wit, 64 pagina's + 16 pagina's Binnenkrant. Abonnementenvoorwaarden: 1.150,-fr. voor 6 nummers (los nummer 220,-fr.). Besteladres: M&L Zandstraat 3, 1000 Brussel, 02/209.27.37, rekening 091-2206040-95.

Bij de aanzet van deze, reeds 14de, jaargang blijft het tijdschrift "M&L" (Monumenten en Landschappen) zichzelf trouw en koppelt waar mogelijk de actualiteit aan vooraf bepaalde klemtonen. De eerste aflevering (januari-februari) houdt het bij een intussen traditioneel maar degelijk thema: de middeleeuwse muurschilderingen. Luc Devlieger brengt een rijk geïllustreerd overzicht van de beschilderde graven in de Sint-Salvatorathedraal te Brugge. Marjan Buyle beschrijft de merkwaardige muurschilderingen uit de 14de eeuw die recent werden ontdekt in een Brugs woonhuis. Hubert Bats vraagt dan weer aandacht voor de Grintgroeve Hermans in As en knoopt zo weer aan met de vertrouwde landschapsartikels. De tweede aflevering laat Regi De Meirman ons kennismaken met de Barbierbeekvallei te Kruibeke. Jan Esther en Benoit Dedlaey leiden ons, naar aanleiding van de restauratie, binnen in het Huis de Halleux te Brugge, terwijl Jan Wouters en Christine Vanhillo ook het roerende erfgoed onder ogen brengen met de conservatie van de Codex Eyckensis. De Vlaamse Open-Monumentendag, dit jaar gewijd aan burgerlijke openbare gebouwen, vormt opnieuw het uitgangspunt voor een origineel thematisch zomernummer (juli-augustus). Enigszins in dezelfde lijn moet de jaargang met het november-decembernummer toegroeien naar een orgelpunt bij de herdenking van de 20ste verjaardag van het Monumentenjaar 1975: de gedroomde aanleiding voor een kritische terugblik en een evaluatie.

Marjan Buyle

De echo van een tik

Marjan Buyle zegt: "Het is een eenzaam beroep". En ze zegt: "Je staat er vaak alleen voor, geconfronteerd met je vermogen en je onvermogen en met een heleboel problemen". Als medewerkster van Monumenten en Landschappen combineert ze de praktijk van het restaureren met de filosofie van het restaureren, en daar schrijft ze soms over: "In een taal die iedereen begrijpen kan. Het is té belangrijk".

Ze heeft de pest aan auto's. Ze vindt dat Vlamingen met te veel nonchalance hun geschiedkundig erfgoed benaderen. Het is zelfs negeren ("Engelsen beheersen de kunst van het bewaren. Bewaren de kunst van het bewaren"). Ze verdiept zich graag in historische romans. En ze koestert een Italië-gevoelen. "Komt door mijn opleiding" zegt Marjan Buyle.

"In Italië wordt kunst verheven tot straatkunst. Wordt het leven zelf een kunst. Deelt iedereen in de kunst". Soms wordt ze zozeer overvallen door dat Italië-gevoelen, dat ze overhaast bijna de koffers pakt. "Als Italië roept, ga ik". (Lachje) "En als het fluistert sluit ik me op in de keuken. Ben ik uren in de weer met een lasagna van groenten. Of met het bereiden van pasta's. Vroeger kwamen mijn vrienden gewoon meetafelen. Nu delen ze hun verlangens. Ze eten à la carte". In haar hoofd zingen soms de ongeschoolde stemmen van Italiaanse dorpelingen. Ouderingen, vrouwen, mannen, kinderen. Iedereen zingt. Wiegeliedjes. Liefdesliederen. Politieke liederen. Religieuze liederen. "Het mysterie van de passiespelen: echte magie", zegt ze.

In België is die magie meestal ver zoek. In kerken ondergaat Marjan Buyle wel eens de onmetelijke krachten van het onbestemde. "Ik hou van de schemerige stilte die door een kerk strijkt. Dat luistert naar harmonie. Dat zijn de zaligste uren om te werken. Bezit zijn in de vierkante millimeter en rondom je de grootsheid van een oceaan weten. De echo van een tik". Ze zegt vaak aan de kathedraal van Antwerpen terug te denken: "Ik zat daar onder de hemel... Bezit met de restauratie van een plafondschilderij. Zes op acht. Je ziet die kathedraal vanuit een andere hoek en je gaat die kathedraal anders zien en je ziet jezelf ook anders. Je leest de taal van de middeleeuwen. Een taal die beeldend was. Bevattelijk voor iedereen. En toch een taal die zich bedient van kunst". Via haar werk kruipt ze in de kleren van de kunstenaar: "Je wordt

Foto: Joris Luyten

middeleeuwer. Je nestelt je in de evolutie van een kunstwerk. Een anoniem kunstenaar vraadt je na eeuwen zoeken en falen. Je leert zijn penseelstreken kennen. Dat is een bijzondere vorm van communicatie. Dat is een heilige vorm van communicatie".

Het restauratieteam van Monumenten en Landschappen bestond ooit uit tien leden. Vandaag uit vier. Het lijkt wel een interventieploeg. Een 100. Een muur geeft haar geheimen prijs en de ontdekker vraagt om hulp. "Spannend soms. Laatst kwamen prachtige muurschilderingen vrij in een herenhuis in Brugge. Alsof ik op mijn adem trapte. Zo mooi. Zo heerlijk mooi. Ondanks de slopende hitte sleep je dan stellingen en materiaal aan. Je zit op Schatteneiland". Ze heeft er de laatste hand aan gelegd. En ze schreef erover. "Je wilt je ervaringen wereldkundig maken. Je wilt iedereen laten meegenieten". Haar handen openen een denkbeeldig boek. "Honger naar vakliteratuur. Honger naar kennis. Je werk in een bredere filosofische context situeren. Met kennis verschalk je je onvermogen. Want ook dat voelt je: onvermogen en de spanning om dat onvermogen te overwinnen". Haar blik dwaalt door de Gentse Vooruit: "Er bestaat zo'n uitgebreide vakliteratuur". Ze volgt colloquia, congressen, cursussen. In binnen- en buitenland. Ze verzamelt boeken. Maar haar huis mag sober. Alleen een paar mooie dingen. Daar zingt ze liederen van Bach. Zomaar. En omdat ze in het vierstemmig koor van Kantilene zingt. Ze lacht. Geen barokke lach. PAUL DE MOOR

Gemeentelijk Museum, Elsene

Feestzaal wordt tentoonstellingsruimte

Onlangs besloot de Gemeente Elsene om de aan het museum palende grote zaal, de zogenaamde "feestzaal" in zijn oorspronkelijke functie van expositieruimte te herstellen. Dit initiatief kreeg de royale steun van de bank J.P. Morgan.

In 1892 werd het Museum van Elsene opgericht nadat Edmond de Pratere zijn omvangrijke kunstcollectie aan de gemeente had geschonken. Het Museum werd ondergebracht in het voormalige slachthuis van de gemeente. In 1893 werd een "feestzaal" aan het museum toegevoegd voor de "Exposition du Travail Ixellois". Maar al snel werd het museum te klein voor de collectie die snel aangroeide door belangrijke schenkingen. Ondanks het feit dat in 1973 een nieuwe vleugel werd aangebouwd, werd de nood aan nieuwe tentoonstellingsruimte voor de permanente collectie steeds groter. De renovatie van de "feestzaal" tot tentoonstellingszaal was de oplossing. Het Antwerpse architecten-duo Georges en Bernard Baines vatten de renovatie zeer sober en functioneel op en voegden aan de bestaande expositieruimte meer dan 1000 vierkante meter toe.

De nieuwe zaal wordt over haar gehele lengte verlicht door een breed glazen pindak en twee boven elkaar liggende gaanderijen verzekeren het optimale gebruik van de hoge ruimte. Deze renovatie werd voor het grootste deel gesponsord door de bank J.P. Morgan. Deze Amerikaanse bank is sinds 75 jaar in Brussel gevestigd en heeft een bijzondere reputatie opgebouwd als sponsor van culturele evenementen. J.P. Morgan zorgde er samen met de British Council voor dat de tentoonstelling "Turner in Europe" (febr. 1992) naar het Museum van Elsene kwam. Ook de tentoonstelling "Van Gainsborough tot Ruskin" werd door de bank J.P. Morgan gefinancierd.

Uw advertentie had hier kunnen staan!

Vraag onze advertentietarieven.
Contacteer hiervoor:

B. Promotion
Mevrouw Berlinde Fierens
03/231 28 00

De Henry van de Velde prijzen van het VIZO

Sinds 21 december hebben de Vlaamse ontwerpers-kunstenaars hún prijzen: de VIZO-prijzen Henry van de Velde. Een kunstwerk, een certificaat en 100.000,-BF belonen loopbaan, jong talent en beste produkt. Eind januari wordt ook nog een publieksprijs uitgereikt.

Het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO dus), een overheidsdienst binnen de Vlaamse Gemeenschap, coördineert alle instellingen die werkzaam zijn op het vlak van opleiding, vorming en begeleiding van zelfstandigen en KMO's. Drie jaar terug startte het VIZO de **Dienst Kunstambacht** op. Via tentoonstellingen (als "Een schitterend feest" en "Op zoek naar een schoon servies"), deelname aan binnen- en buitenlandse beurzen, promotiefolders en het driemaandelijkse tijdschrift

David Huycke, "Vaas" 1992, zilver en verguld hout
Foto: Jan Van Deuren.

"Kwintessens", geeft de dienst Kunstambacht een platform aan hedendaagse Vlaamse ontwerpers-kunstenaars. Iedereen kent immers Philippe Starck en Ettore Sottsass maar Frank Vanhoutte, Maarten en Fabiaan Van Severen, Siegfried De Buck of Hans Weyers - nooit van gehoord meneer. Na 3 jaar "talenten-jacht" acht de dienst kunstambacht de tijd rijp om van de nijvere ambachtslui van de toegepaste kunsten "vedetten" te maken.

Schilder- en beeldhouwkunst, theater, literatuur, film, economie, ze hebben allemaal hún prijs of prijzen. De toegepaste kunst viel evenwel buiten de prijzen tot 21 december 1994. In het Gentse Museum voor Sierkunst werden toen de eerste drie laureaten - loopbaan, jong talent, beste produkt - van de **VIZO-prijzen Henry van de Velde** gelauwerd. Als trofee mochten de drie - naast de ronde som van 100.000,-BF - een kunstwerk van edelsmid Siegfried de Buck in ontvangst nemen.

één van Verannemans eerste prijzen in eigen land. **Jong talent** van deze eerste editie is **David Huycke** (1967) die in 1989 afstudeerde aan het Sint-Lucasaviljoen te Antwerpen in de afdeling juweeldesign/edelsmeden. Sedert 1992 is hij zelfstandig edelsmid-juweelontwerper. Centraal in zijn werk staat de zoektocht naar natuurlijke elegantie, ambachtelijke perfectie en doorgedreven eenvoud. Als **beste produkt** kwam de tafel "Homenaje a Eduardo Chillida" van **André Verroken** (1939) uit de selectie. Verrokens "dingen" zijn steeds "pertinent" in de ruimte aanwezig. De bekronde tafel werd ontworpen in 1993 en dit jaar uitgevoerd.

Emiel Veranneman, "Osaka" stoel, 1966, mahonie en leder.

André Verroken, "Homenaje a Eduardo Chillida" tafel, 1993, medium density fiberboard random afgewerkt met fijner Indisch palissander en esdoorn
Foto: Studio Eshof.

De vergulde of verzilverde staf-scepter-koker van slangenhóut bevat een, door Herbert Binneweg, gekalligrafeerd certificaat. De naam van Henry van de Velde werd door het VIZO heel bewust gekozen. Van de Veldes liefde voor het kunstambacht, zijn artistieke eigenzinnigheid, zijn zin voor vernieuwing en zijn internationale bekendheid maken hem immers tot hét symbool bij uitstek voor deze prijzen.

De prijs voor een **loopbaan** ging voor deze eerste maal naar **Emiel Veranneman** (1924). Veranneman leerde zijn "stiel" aan de befaamde Brusselse Ter Kamerenschool van Henry van de Velde. Lakwerk, felle kleuren en zuivere, franjeloze vormen zijn Verannemans handelsmerk. Veelvuldig gelauwerd in het buitenland is deze VIZO -prijs

Ze is een reactie op de "lijfelijke" ontmoeting van Verroken met het werk van de Baskische beeldhouwer Eduardo Chillida.

Werk van de 3 laureaten staat samen met de volledige selectie van "beste produkt" tot 22 januari te kijk in het Gentse Museum voor Sierkunst.

Haalt u deze limiet niet meer, niet getreurd! Het VIZO, dienst Kunstambacht, heeft in samenwerking met de Vlaamse Commissariaat Generaal voor Toerisme, 3 kunstambacht-arrangementen in Brugge, Gent en Antwerpen uitgewerkt. Vanuit een comfortabel hotel in hartje stad kan u een weekend lang op tocht langs galerijen en kunstenaarsateliers. Een leuk ogende - net als alle VIZO kunstambacht-drukwerk door een jonge vormgever in vorm gegoten - "Arts & Crafts Gids Vlaanderen" wijst u de weg. Aanvragen bij: VIZO dienst Kunstambacht, Bischoffsheimlaan 23, 1000 Brussel, 02/218.60.93.

Centraal Museum, Utrecht

Beelden uit een bisschopsstad

De dertigste tentoonstelling in het kader van "Beelden in Nederland" focust op de rijke sculptuurproductie in Utrecht van 1350 tot 1580. Utrecht was de hele middeleeuwen door een centrum van kerkelijke kunst. Aan landgenoot Jan Klinckaert, kunsthistoricus en auteur van de OKV-publikatie "Laat-gotische beeldhouwkunst in België", werd gevraagd de tentoonstelling samen te stellen.

De bouw van de grote gotische Dom heeft een menigte kunstenaars, waaronder tientallen beeldhouwers, aangetrokken. Belangrijke beeldhouwers waren Adrian van Wesel (1417-1490) en Colijn de Nole (1530-1558). De thematiek van de Utrechtse sculptuur vóór 1580 was in hoofdzaak religieus geïnspireerd, zoals blijkt uit de vrijstaande stenen en houten heiligenbeelden, retabelfragmenten en gebeeldhouwde epitafen. Maar de Utrechtse productie bestond ook uit schoorsteenfriezen en de in massaproductie vervaardigde pijparden beeldjes en reliëfs. Tijdens de 14de eeuw waren beeldhouwers nog onderhevig

aan buitenlandse stijlinvloeden, maar vanaf de 15de eeuw ontwikkelde zich een eigen laat-gotische vormentaal. De Nole was één der belangrijkste renaissancekunstenaars in Utrecht. De ideeën van de reformatie

leidden uiteindelijk tot de beeldenstorm, die vooral in de Zuidelijke Nederlanden lelijk huis hield. Maar een ergere ramp voor de beeldsnijders was de afscheiding van de Noordelijke Nederlanden van het katholieke Habsburgse rijk (1581) en de opmars van het calvinisme. Beelden in de kerk werden voortaan geweerd, waardoor de glorieuze tijd der beeldsnijders voorgoed voorbij was.

Praktische informatie:
"Beelden uit een bisschopsstad", tot 19 februari.

Centraal Museum Utrecht,
Agnietenstraat 1,
3512 XA Utrecht,
00/31/30/36.23.62.
Toegang: 6,-NLG
Open: dinsdag tot zaterdag
van 10 tot 17 uur,
zon- en feestdagen
van 12 tot 17 uur,
gesloten op maandag.

Provinciaal Museum Sterckshof-Zilvercentrum

Argenti Italiani

Van 25 maart tot 21 mei toont het Provinciaal Museum Sterckshof-Zilvercentrum een honderdtal Italiaanse gebruiksvoorwerpen in zilver, vervaardigd in de 20ste eeuw.

De schitterende stukken illustreren de evolutie van de Italiaanse zilverdesign, vanaf de vooroorlogse strakke geometrische vormen tot de kleurrijke en speelse Memphis-stijl.

Sedert WOII speelt Italië een toonaangevende rol in het internationale design-gebeuren. Bij de heropbouw van het land kreeg de design een nieuwe impuls door architecten als

Franco Albini en Gio Ponti, en kunstenaars als Magistretti, Ettore Sottsass en Marco Zanuso.

Zij gaven vorm aan de producten van gerenommeerde firma's als Olivetti, Cassina en Artemide. In een reactie op de vooroorlogse geometrische stijl evolueerden de Italiaanse ontwerpers naar gebogen, gestroomlijnde vormen. De doorgevoerde mechanisatie en het ontdekken van nieuwe "plooibare" materialen zoals plastic en plooibare multiples werkten deze evolutie in de hand.

Na 1955 werd design steeds meer gesofisticeerd: een teken van rijkdom. Een reactie liet niet op zich wachten. In de jaren '60 zocht Ettore Sottsass inspiratie in de Amerikaanse Pop Art en de primitieve culturen. Zijn "Anti-design"-beweging, met als bekendste exponent de vormeloze zitzak gevuld met polystyreenbolletjes, zwakte erg af begin de jaren '70. In 1979

nam "Studio Alchemia", met als leidende figuur Alessandro Mendini de fakkel over. Twee jaar later pakte de groep uit met een originele, kleurrijke en speelse collectie designmeubelen, -stoffen en -keramiek: de Memphis-collectie.

De tentoonstelling in het Provinciaal Museum Sterckshof-Zilvercentrum, met werk van veertig ontwerpers, is opgebouwd rond de grote verzameling van het Museo per gli Argenti Contemporanei (MAC), dat gehuisvest is het dorpje Sartinara Lomellina, nabij Milaan. Dit museum is een deel van de Fondazione Sartirana Arte, een fonds dat onder leiding van stichter Giorgio Fomi de hedendaagse Italiaanse sierkunsten wil promoten.

Praktische informatie:
Provinciaal Museum Sterckshof-Zilvercentrum,
Hoofdvonderlei 160, 2100 Deurne, 03/360.52.50(52).
Open: van dinsdag tot zondag,
van 10 tot 17.30 uur.
Toegang: 150,-BF per persoon,
200,-BF voor families,
100,-BF voor groepen en
reductiekaarthouders.

Claudio Salocchi, kandelaar
Foto: Museum voor Fotografie, Antwerpen

Filmmuseum

Eresaluut voor een honderdjarige

Op zaterdag 28 december 1895 had in het Salon Indien van het Grand Café aan de Parijse Boulevard des Capucines de eerste openbare filmvertoning tegen betaling plaats met de cinematograaf van de gebroeders Lumière.

Met een renovatie van de zalen, tien nieuwe vitrines en een grondige herschikking van de permanente tentoonstelling is het Filmmuseum, gevestigd in het Paleis voor Schone Kunsten, klaar voor de feestelijke viering van een springlevende honderdjarige.

Het Filmmuseum werd in 1962 opgericht op initiatief van Jacques Ledoux en bestond aanvankelijk uit één enkele projectiezaal. Zoals dat vandaag nog altijd het geval is, werden er films vertoond uit de collecties van het Koninklijk Filmarchief: dagelijks legde het Filmmuseum zo een stukje filmgeschiedenis bloot. De uitvinding van de cinema in 1895 is zelf het eindpunt van een lange reeks pogingen om de beweging te analyseren, opnieuw samen te stellen en vervolgens te projecteren. Deze archeologie van de film wordt belicht in de vaste collectie van het Filmmuseum. Een collectie die jaar na jaar groter werd.

Ondanks het feit dat er in het Paleis voor Schone Kunsten geen bijkomende ruimte beschikbaar was, konden toch tien nieuwe vitrines geplaatst worden. Een aantal belangrijke antecedenten van de cinematograaf zoals de fotografie, de steroscopie, de camera obscura... vonden er een plaats. Ook de ruime collectie toverlantaarnen komt voortaan beter uit de verf.

Het Filmmuseum projecteert elke dag vijf films, zeven dagen op zeven: twee stille films en drie klankfilms. Meer kan dus moeilijk, vandaar dat het feestelijke eerder in de thematiek werd gezocht. Tien thema's komen aan bod

met telkens honderd films. Zo maakt het Filmmuseum een reis rond de wereld in 100 films, toont het 100 kaskrakers uit 100 jaar film (van "Gone with the Wind" tot "Hector") en laat het in 100 films de filmsterren de revue passeren. Verder kan u het werk van het Koninklijk Filmarchief bewonderen in 100 gerestaureerde films. Aan Jacques Ledoux wordt een hommage gebracht met 100 films die hij hartstochtelijk liefhad.

Voor wie Brussel net iets te ver is, signaleren we dat u ook in Antwerpen de films uit de verzameling van het Koninklijk Filmarchief kan gaan zien. In september installeerde zich een broertje van het Filmmuseum in het voormalige Koninklijke Paleis, Meir 50 in Antwerpen. U kan er elke dag drie films bekijken. Ook daar wordt 1995 een feestelijk filmjaar.

Praktische informatie
Filmmuseum, Paleis voor Schone Kunsten 9,
1000 Brussel, 02/507.83.70
Open: Elke dag open
vanaf 17u30
Toegang: 50,-BF
Voor info over de vertoningen
verwijzen wij u naar het
maandelijkse programma.
Abonneren tot eind 1995
kost 300,-BF, te storten op
000-0215157-11
van het Filmmuseum.

Alle sterren van het witte doek geven in 1995 acte de présence in het Filmmuseum voor de feestelijke herdenking van 100 jaar film.

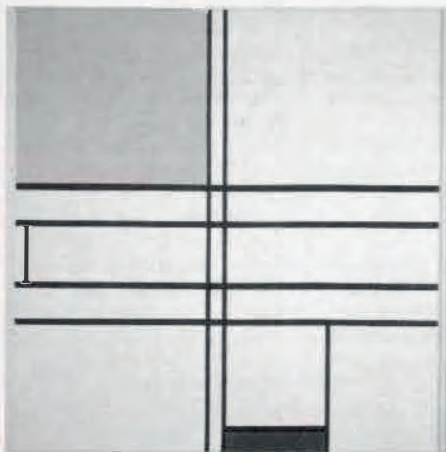
Haags Gemeentemuseum

Mondriaan, de verhouding tussen horizontaal en verticaal

Het Haags Gemeentemuseum sluit op schitterende wijze het Mondriaanherdenkingsjaar af met de overzichtstentoonstelling Piet Mondriaan: 1872-1944. Via 165 werken, waarvan 122 schilderijen en 43 werken op papier, volgt de bezoeker de cruciale veranderingen in de ontplooiing van Mondriaans abstracte en voorstellingsloze kunst.

Ongeveer de helft van zijn oeuvre schildert Piet Mondriaan (Amersfoort 1872 / New York 1944) in de periode 1890-1907. Deze werken behoren nog tot de negentiende-eeuwse esthetiek en omdat in de tentoonstelling de nadruk wordt gelegd op de modernistische periode, worden slechts een beperkt aantal van deze oudste werken getoond. De jaren 1908-1912 zijn voor Mondriaan een overgangperiode waarin hij wordt beïnvloed door internationale stromingen als het symbolisme, neo-impressionisme en fauvisme.

In 1912 ontdekt hij tijdens een reis naar Parijs het kubisme. Terug in Nederland (1914) schildert hij doeken die op een wolkige ondergrond van grijs en oker slechts een ritmische ordening van horizontale en verticale lijnen vertonen.

*Mondriaan
Compositie C
(1936).
olie op canvas,
72 x 69 cm.
Private collectie,
courtesy Thomas
Amann Fine Art
Zurich
(ABC/Mondriaan
Estate/Holtzman
Trust).*

Mondriaan concreteert in 1917-1918 zijn ideeën over kunst in het "neoplasticisme", een kunsttheorie die hij publiceert in het tijdschrift *De Stijl*. Hij gaat ervan uit dat de constante verhouding tussen horizontalen en verticalen de essentiële, maar verborgen structuur van de werkelijkheid vormen. Tot 1932 werkt Mondriaan zijn neoplastische ideeën niet alleen uit in zijn schilderijen. Ook in de inrichting en de aankleding van zijn atelier brengt hij ze in de praktijk.

Praktische informatie: Piet Mondriaan: 1872-1944

tot 30 april
Haags Museum,
Stadhouderslaan 41,
2517 HV Den Haag, Nederland,
Mondriaan infolijn België:
077/35.19.51
Open: dinsdag t/m zaterdag
van 9 tot 21 uur,
zondag
en maandag van 9 tot 18 uur
Toegang: 450,-BF,
op maandagen 250,-BF.

Museumbibliotheek Museum

Sterckshof-Zilvercentrum Sierkunsten: van a tot z

Zoekt u informatie over Belgische meubels uit de 18de eeuw? Wil u meer weten over porselein van Meissen? Had u graag de catalogus ingekeken van de XIVe Biennale Internationale de Céramique d'Art te Vallauris? Of wil u lezen wat Henry Van de Velde schreef over meubelkunst? De antwoorden op deze, en tal van andere vragen over sierkunsten, kan u vinden in de museumbibliotheek van het Museum Sterckshof-Zilvercentrum in Deurne.

Foto: Museum voor Fotografie, Antwerpen

De museumbibliotheek van het Museum Sterckshof-Zilvercentrum is ontstaan uit een verzameling van kleine bibliotheekjes ten behoeve van het wetenschappelijk personeel. De enorme groei van de collectie vanaf de jaren zeventig maakte een nieuwe huisvesting noodzakelijk. Momenteel bevat de collectie, gespecialiseerd in sierkunsten van alle tijden zowat 23.000 boeken en abonnementen tot ca. 110 seriële publikaties (tijdschriften, veilingcatalogi, vervolgwerken...).

De nieuwe leeszaal, werkruimte en boekenmagazijn werden ondergebracht in drie aaneengesloten zalen. In de leeszaal, met zes zitplaatsen, is een aparte plaats voorzien waar men via een computer informatie kan opzoeken over de collectie. Momenteel zijn zo'n 3000 titels van boeken in het programma ingevoerd, nl. alle nieuwe aanwinsten van 1993 en 1994 en alle literatuur over edelsmeedkunst en tinwerk. Daarnaast zijn er reeds ca. 100 tijdschriften-artikels ingevoerd. In de werkruimte staan bureaus en een fotokopieertoestel ter beschikking van de bezoeker. Het boekenmagazijn is voorzien van een compact metalen

archiefrekkensysteem op rails dat het mogelijk maakt om ongeveer 800 m legborden te plaatsen in een relatief kleine ruimte.

Omdat men nu gebruik kan maken van een efficiënte en aangename leeszaal, zijn uitleningen niet meer mogelijk, behalve dan via interbibliotheecair leenverkeer. Voorts worden de openingsuren gebruiksvriendelijker en is de bibliotheek, bij wijze van proef, ook elke eerste zaterdag van de maand geopend (behalve in juli en augustus).

Praktische informatie:
Museumbibliotheek Museum
Sterckshof-Zilvercentrum,
Hoofdvonderlei 160, 2100
Antwerpen (Deurne),
03/360.52.40
Open: dinsdag t.e.m. vrijdag
tussen 10 en 17u. en van
september t.e.m. juni elke
eerste zaterdag van de maand.

Paleis voor Schon

Fiamminghi a Roma

In de 16de eeuw trokken tal van schilders, graveurs en beeldhouwers uit de toenmalige Nederlanden en het Prinsbisdom Luik voor kortere of langere tijd de Alpen over richting eeuwige stad. Jan Gossaert gaf in 1508 het startsein voor de zuiderse trektocht, Rubens sloot de Rome-tochten af in 1608.

De Nederlanden en Italië herbergden de 2 belangrijkste schildersscholen in de 16de eeuw. Vormden de Alpen aanvankelijk een barrière voor de communicatie tussen beide, de lokroep van het zuidelijke licht en de hete adem van inquisitie en beeldenstorm deden de plastische kunstenaars uit de Lage Landen de lange tocht aanvaarden. In Italië maakten de Noordelingen kennis met de werken uit de oudheid en Italiaanse meesters als Rafaël en Michelangelo. De Italiaanse schilderstechniek maakten ze zich eigen via leerling- of assistentschap in de ateliers. Een intense

*P.P. Rubens
Twee geketende gevangenen naar
de Fasti Famesiensis van Francesco
Salvati*

wederzijdse beïnvloeding bleef dan ook niet uit.

Rond 1570 was er in Rome een uitgebreide schilderskolonie uit het Noorden waarin de Vlamingen de toon zetten. Middelpunt van het artistieke Rome anno 1570 was Kardinaal Farnese die zowat de fine fleur van de plastische kunsten aan zijn hof verzamelde. Ook in deze groep waren de Fiamminghi goed vertegenwoordigd en ook hier was er een diepgaande beïnvloeding tussen Duitse, Spaanse, Italiaanse en Noordelijke kunstenaars.

De tentoonstelling **Fiamminghi a Roma** geeft, in 3 luiken, een overzicht van de 100 jaar dat kunstenaars uit het Noorden zuidwaarts trokken en bij terugkomst in de Lage Landen het zuiderse licht over hun werken lieten stromen.

De werken zijn per kunstenaar en chronologisch gegroepeerd. Ze werden of in Rome gemaakt, eerder zeldzaam, of tonen de invloed van het Rome-verblijf op het latere werk van de kunstenaar. Werk van Italiaanse kunstenaars verduidelijkt dan weer de wisselwerking tussen beide stromingen. Wandtapijten en beeldhouwwerken vervolledigen het beeld voor de periode rond 1570. Orgelpunt van de tentoonstelling vormen de werken van Rubens.

Fiamminghi a Roma praktisch:

Paleis voor Schone Kunsten, Koningsstraat 10, Brussel
24 februari - 21 mei
Open van dinsdag t/m zondag van 10 tot 20u.
Individueel ticket 250F, groepen en 60+ 200F, jongeren 150 of 100F, algemene info: 02/507.84.80.

Antwerpen

Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven, Antwerpen
Een kwestie van smaak. Menu's, kookboeken en culinaire archivalia
tot 25 maart

Menukaarten verschijnen pas voor het eerst in het begin van de 19de eeuw. Met tekeningen versierd, vormen ze een noodzakelijk onderdeel van de tafeldecoratie. De menukaart laat toe vooraf al te genieten van wat zal worden voorgeschoteld. Vaak werden de menukaarten bewaard als aandenken en waren ze voorzien van de handtekeningen van de aanwezigen. Zo vormen ze een unieke bron van informatie.

De menukaart verschijnt samen met de "service à la russe", de gerechten worden daarbij nà elkaar i.p.v. allemaal tegelijk op tafel gebracht. Vanaf 1860 verschijnen ook steeds meer restaurants naar Frans model, ontmoetingsplaatsen voor de verwerende burgerij die steeds nieuwe en meer verfijnde gerechten verwacht. Gastronomische essays en restaurantgidsen worden geschreven door experts-fijnproevers. Ook worden vanaf dan kookboeken uitgegeven voor beroepskoks en voor burgers.

Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven,
Minderbroedersstraat 22,
2000 Antwerpen, 03/232.55.80
Open: van di tot zat. van 10 tot 17u.. Gesloten op maandag en zondag.
Toegang: 75.-BF individueel; 30.-BF voor groepen en reductiekaarten; gratis voor scholen en inwoners van Antwerpen

Cultureel Centrum Luchtbal, Antwerpen
Van Harem tot Hollywood. Een historische kijk op oriëntaalse buikdans
3 februari tot 12 maart

Wat is de historische achtergrond van wat bij ons "buikdans" heet? Het antwoord ligt in de expositie besloten. Er wordt gefocust op dans- en muziekcultuur van het Midden-Oosten en Noord-Afrika. De universele buikdans, die in de Van Dale louter beschreven wordt als "dans waarbij heupen en buik ritmisch bewogen worden", heeft veel meer om het lijf. De dans bestond al in faraonische tijden en kent vele varianten. De dans werd uitgevoerd door Indische tempeldanseressen, zigeuners,

odalischen (Turkije), mauresken (Marokko) en ghawazee (Egypte). De exotische context van de harem diende menig kunstenaar tot dankbaar schilderonderwerp. Ook wordt het orientalisme in theater- en filmkunst belicht. Door middel van dansworkshops leer je de huidige buikdans en de muzikale begeleiding kennen. Zeldzame prenten en afbeeldingen uit de 17de en de 18de eeuw geven de tentoonstelling een extra historische waarde.

Cultureel Centrum Luchtbal,
Columbiastraat 110,
2030 Antwerpen, 03/542.49.40
Open: dagelijks van 10 tot 17u.
Toegang: gratis

deSingel, Antwerpen
Het landschap
1 maart-2 april

Het stedelijke, het natuurlijke, het industriële, het agrarische en het toeristische landschap dreigen te vergroeien tot één en hetzelfde ondefinieerbare geheel. Toch weten we dat elk van deze facetten van onze leefwereld een eigen karakter bezitten, of moeten kunnen bezitten, in casu "het landschap". De aandacht voor natuur en landschap is slechts gedeeltelijk vanuit een ecologische optiek verklaren. "Het landschap" is té ruim, té groots en té omvattend om haar toe te vertrouwen aan één of twee disciplines als architectuur en stedenbouw. deSingel nodigt Alexandre Chemetoff, Georges Hargraeves, Elias Torres & José Antonio Martínez La Peña en Adriaan Geuze met bureau West 8 uit, om zowel in een expositie als tijdens lezingen alle mogelijke facetten van het thema "landschap" aan bod te laten komen: het stadslandschap, infrastructuur versus het verloren land(schap), ecologie, architectuur en natuurlijke omgeving, land art en landschapbeleving.

deSingel, Desguinlei 25,
2018 Antwerpen, 03/248.38.00
Open: di. tot zon. van 14 tot 18u.. Gesloten op maandag

Provinciaal Diamantmuseum, Antwerpen
Belgisch Brillant. Diamantcreaties van Laurent-Max De Cock
4 februari-5 maart

De reeks "Belgisch Brillant" in het Provinciaal Diamantmuseum biedt een platform aan Belgische juweelontwerpers om zich aan het publiek voor te stellen. Derde in de reeks is Laurent-Max De Cock, docent aan de afdeling Edelsmeedkunst van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen. De Cock is sinds vele jaren bezig met het vervaardigen van juwelen in titaan, een metaal dat zeer moeilijk te verwerken is tot juwelen. Door zijn verdoorgedreven onderzoek is de Cock in staat om zeer speciale effecten te bereiken. De evolutie van zijn werk met titaan illustreert hij in zes vitrinekasten.

Provinciaal Diamantmuseum
Lange Herentalsstraat 31-33,
2018 Antwerpen, 03/202.48.90
Open: dagelijks van 10 tot 17u.
Gesloten op maandag.

Hessenhuis, Antwerpen
Artes do Fogo
tot 23 april

De titel "Artes do Fogo" of "Kunsten van het vuur" verwijst naar de sierkunsten zoals keramiek, glaswerk en email, waarbij vuur bij de vervaardiging een belangrijke rol speelt. De tentoonstelling telt drie luiken. Het eerste luik "Oriëntaalse invloed op de 17de-eeuwse Portugese keramiek" geeft aan de hand van 130 voorwerpen een overzicht van de invloed van oosters, vooral Chinees, porselein op de vormontwikkeling van Portugese faïence. Na de opening van de zeeweg op Indië werd Lissabon overspoeld met exotische luxeproducten. Chinees porselein was een gegeerd, maar

duur produkt, zodat de Portugezen het vanaf de 17de eeuw namaakten. Typisch Portugese decoratiemotieven zijn de "aranchoes", grote spinachtige vormen op de randen van borden en schalen. De Indo-Portugese stijl vinden we ook terug in de tegeltableaus voor altaarfronten, die de Portugezen adopteerden uit de Spaans-Moorse gebieden. Het tweede luik, "Een eeuw kunsten van het vuur, 1890-1990", biedt een selectie van 130 kunstwerken uit de collectie van de Portugees Padua Ramos. Ze toont de evolutie van glaswerk, keramiek en email, van Art Nouveau tot Postmodernisme. Klinkende namen zoals Gallé, Daum en Lalique ontbreken niet. Kleine keramische bibelots waren een must in elk Art Deco-interieur, vooral dierenfiguurtjes in witte keramiek waren geliefd. Het laatste luik, "Querubim, keramiek-werken", stelt een

retrospectieve voor, van de belangrijkste hedendaagse keramiek kunstenaar van Portugal: Querubim Lapa (*1925). Hij wist de eeuwenoude traditie van de Portugese "azulejo's" (tegeltableaus) nieuw leven in te blazen. Daarvan getuigen verschillende kleurrijke ontwerpen voor "azulejos", keramische siervoorwerpen en emailplaten.

Hessenhuis,
Falconri 53, 2000 Antwerpen,
03-232.84.28
Open: dagelijks van 10 tot
16.45u. Gesloten op maandag
Toegang: 100,-BF; 75,-BF voor -
25, +3 pas, groepen en
Antwerpenaars; 50,-BF voor
scholen en -18; gratis voor -12
Rondleidingen: Dienst voor
Toerisme 03-232.01.03,
Acanthus 03-239.06.38

**Koninklijk Museum
voor Schone Kunsten,
Antwerpen
Ernst Barlach**

18 december tot 26 februari 1995

In het werk van de Duitse beeldhouwer, tekenaar, graficus en schrijver Ernst Barlach (1870-1938) gaat het vooral om de mens die hij niet als een individu opvat, maar als een wezen dat in zijn angst en wanhoop een symbolische vorm geeft aan zijn innerlijke roerselen. In hun op vereenvoudiging van

de vorm gebaseerde realisme vormen de door beeldhouwer Barlach ontwikkelde figuren een contrast met de nerveus-expressieve vormen van veel van zijn tijdgenoten. Barlach meent dat de stad overloopt van opgeklopte "geestesschoonheid" en trekt zich terug in de uitgestrektheid van zijn landelijke Mecklenburg. Daar hervindt hij de eenvoudige schoonheid van werkende boeren op het veld. Ook als verteller en toneel-schrijver is Barlach een beeldend kunstenaar. In zijn literaire werk gebruikt hij het hoekige idoom van de streektaal. Zijn teksten wekken de landelijke figuren uit hun verstarring. Barlachs tekeningen en grafische werken bevatten dezelfde ruimtelijkheid

als zijn beeldhouwwerken en vertonen tezelfdertijd het dramatische karakter en de ondoorgrondelijke humor van zijn literaire werk. De retrospectieve tentoonstelling in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten is het resultaat van een samenwerking met het Ernst Barlach Museum in Wedel. Zij toont de verschillende perioden in het werk van Barlach, vanaf het nog geheel bij het naturalisme en Jugendstil aansluitend vroege werk tot aan de werken uit de laatste jaren van zijn leven.

**Koninklijk Museum
voor Schone Kunsten,
Antwerpen
Luc Peire (1916-1994)**
22 april-25 juni

Luc Peire is op de Belgische naoorlogse kunstscène één van de belangrijkste abstracte schilders. De retrospectieve licht Peires oeuvre toe vanaf zijn figuratief debuut bij de "Jeune Peinture" over de zoekende fase van de jaren '50 tot zijn ontplooiing in de verticale geometrie vanaf 1960. Zowel schilderijen, gravures, etsen, aquatint, environment als architecturale integraties komen aan bod. Voor de eerste keer sinds de overzichtstentoonstelling van 1966 te Brugge is het groot ensemble van Luc Peire te zien in het Antwerpse museum.

Koninklijk Museum voor Schone Kunsten,
Plaatsnijdersstraat 2,
2000 Antwerpen, 03/238.78.09
Open: dagelijks van 10 tot 17u.,
gesloten op maandag
Toegang: 100,-BF - 80,-BF voor
studenten, groepen, 60+ - 50,-BF
voor jongeren tot en met 18 jaar
- gratis voor kinderen, ICOM,
Vlaamse Museumvereniging,
scholen

**Museum Plantin-Moretus,
Antwerpen
Jos Hendrickx (1906-1971).
Grafiek en tekeningen**
1 april tot 30 juni

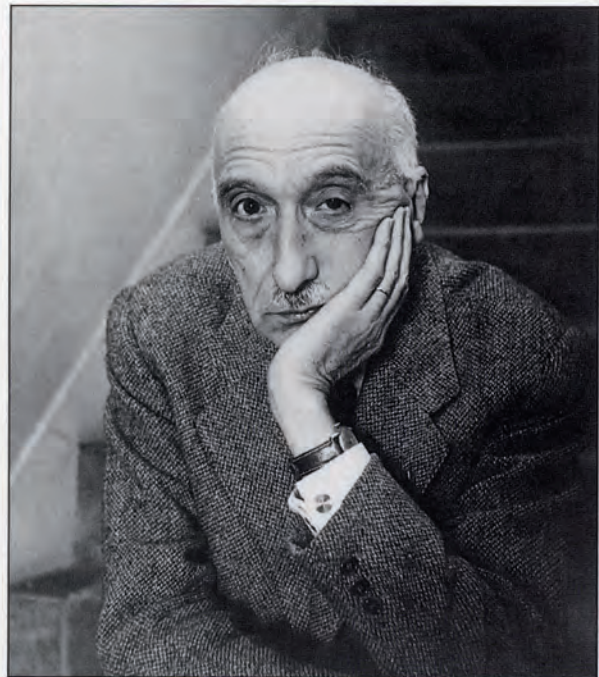
Aanleiding tot deze tentoonstelling zijn de schenkingen uit 1978 en 1984 door de erfgenamen Hendrickx aan het museum. Deze schenking omvatte een groot aantal prenten, enkele tekeningen én nagenoeg de gehele verzameling oorspronkelijke etsplaten en houtsneden van Jos Hendrickx. Het zwaartepunt van de expositie ligt op de

grafiek van Jos Hendrickx, aangevuld met enkele houtsneden. Het oeuvre van Jos Hendrickx bestaat uit figuurstudies, naakten, portretten en landschappen. Deze kunstenaar evolueerde duidelijk van een figuratieve, naar abstract gestileerde vormgeving. Een vergeestelijkte houding en gevoeligheid t.a.v. de mens en de natuur blijft in Jos Hendrickx' werk evenwel een constante.

Museum Plantin-Moretus,
Vrijdagmarkt 22-23,
2000 Antwerpen, 03/233.02.94
of 03/232.24.55
Open: dagelijks van 10 tot 17u.
Gesloten op maandag,
1 en 25 mei.
Toegang: 75,-BF, 30,-BF voor
groepen, -18, studenten en
+3pas, gratis voor scholen

**Provinciaal Museum voor
Fotografie, Antwerpen
Jacques Sonck:
"Lotgenoten"**
tot 5 februari

"Lotgenoten" is een overzichtstentoonstelling (1976 tot 1994) van de eigenzinnige portretfotografie van Jacques Sonck. Zijn fotobeelden stellen inderdaad "onze lotgenoten" voor: gewone mensen die elke aandachtige waamemer ook op straat kan zien. Zo gaat Sonck trouwens ook te werk, als hij een geschikt model tegenkomt, vraagt hij zonder omwegen of deze persoon wil poseren, meestal tegen een neutrale achtergrond. Zijn portretten zijn zeer direct en spontaan. Recent fotografeert Sonck close-ups van gezichten. Dus een

Charles Leirens
"François Mauriac", 1957
Foto: Museum voor Fotografie, Antwerpen

uitvergroting van karakteristieken, zonder zich te verdiepen in een psychologische analyse van die uiterlijke kenmerken. Jacques Soncks fotobeelden kan men bijna samenvatten met de term: een antropologische revue.

**Provinciaal Museum voor
Fotografie, Antwerpen
Charles Leirens:
"Schenking Virginia
Haggard-Leirens"**
tot 5 februari

Virginia Haggard-Leirens, de weduwe van de fotograaf, schonk onlangs aan het Provinciaal Museum voor

Fotografie meer dan 80 foto's die een overzicht bieden van het oeuvre van Charles Leirens (1888-1963). Charles Leirens koos aanvankelijk voor een muzikale loopbaan, maar heeft zijn hele leven lang intensief gefotografeerd en verwierf in de eerste plaats faam als een fijnzinnig portrettist. Zijn talloze, rustig geposeerde opnamen van figuren uit de wereld van muziek, kunst en literatuur getuigen van zijn inlevingsvermogen en zijn intellectuele affiniteit met de geportretteerde kunstenaars.

**Provinciaal Museum voor
Fotografie, Antwerpen
"Het beste merk voor foto-
werk. 100 Jaar Gevaert-
reclame"**
tot 24 februari

Precies honderd jaar geleden startte Lieven Gevaert met een familiebedrijfje dat uitgroeide tot het huidige wereldconcern Agfa-Gevaert. "Het beste merk voor fotowerk" is een toenmalige reclame-slagzin die meteen de toon aangeeft van de expositie: de strijd tegen de vinnige concurrentie voor de gunst van de verbruiker. Reclame bestond in die eerste jaren in hoofdzaak uit advertenties en demonstraties, het organiseren van internationale fotowedstrijden en de uitgave van het "Gevaert Fotohandboek". Vandaag buigt

Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen 1994 Personenregister

A

Aa, familie van 3
Aarsman, Hans 158, 159
Abcoude, Gijsbert van 3
Abcoude, Jacob van 4
Abcoude, Sweder van 3, 4
Abcoude, Willem van 3
Adam 49, 54
Adriaan 52
Aegidius 111
Aëtius 111
Agnes, heilige 49
Agricola, heilige 45
Agrippa, M. Vipsanius 101
Aksent* 123, 159
Alaric 111
Albert, Charle 4, 11, 19, 21, 32, 36, 37, 37, 38, 38, 39
Albrecht, aartshertog 35
Alexander de Grote 23
Alva, hertog van 5, 21, 32
Amandus, Sint- 112
Ambiorix 101
Amboise, maarschalk van 21
Ambrosius, heilige e26, e28
Andreas 49, e31, e31, e33
Andries, Mark 158
Andries, Pool 122, 128, 158, 159
Anjou, Filips (V) van 8
Anna, heilige 17, 50, 64, 67, 117, e10
Anonieme Brugse Kleinmeesters 79
Antonius Abt, heilige 49
Apollinaris, Sidonius 111
Apostaat, Juliaan de 49
Appel, Henricus 45
Aragon, Ferdinand van 29
Arconati Visconti, Carletto 10
Arconati Visconti, familie 22, 25, 26, 27, 35, 38
Arconati Visconti, Giammartino 8, 10, 14, 18, 20, 29, 29, 30
Arconati Visconti, Giovanni Galeazzo 8
Arconati Visconti, Giuseppe 9, 10, 17
Arconati Visconti, markiezin (Marie Peyrat) 11, 11, 12, 13, 21, 36, 37, 38, 39, 39
Arconati Visconti, Paul 8, 9, 13, 15
Arimathea, Jozef van 52, e35
Arrivabene, Giovanni 9, 17, 18
Athena 24
Audiovisuele Studio van de Provincie Limburg* 86
Auer, Jakob 28
Auerbach, Frank 137
Augustinus, heilige 30, e26, e28
Augustulus, Romulus 111
Augustus, keizer 101, 103, 105

B

Backere, Pieter de e13, e14
Bacon, Francis 137
Baeyens, A. 117
Balthazar 34
Barbara 15, 25, 26, 49, 52, 69, e10
Baroncelli, Maria Maddalena 59, 60, 67
Baudouin 8
Beauneveu, André e3, e3

Becket, Samuel 137
Bédier, Joseph 10
Beieren, Jacoba van 4
Beieren, Sabina van 5
Benecke, Paul 59
Benedictus, heilige 45, 62, 62, 66, e27
Berbard, Cathérine e22, e22
Berchet, Giovanni 10
Bergh, Henriette van den e9
Bernardus, heilige 67
Bernhard, Thomas 137
Bervoets, Fred 127
Besard, Robert 124
Bisin 111
Bisschop, Inge de 159
Blasius, heilige 62, 62
Bloem, J.C. 154
Blondel, familie 22
Boisserée, Melchior 43
Boisserée, Sulpiz 43
Bonaparte, Napoleon 8, 13
Boneem, Cathérine-Françoise de 22
Boneem, familie 8, 22
Borges, Jorge-Luis 137
Borremans, Jan II e13, e14, e18, e20, e26, e18, e29
Bos, Jean du e22, e22
Bos, Willem du e21
Bosboom-Toussaint, G. 46
Bossard 27
Bossoli, Carlo 15
Bourbon, Isabella van 19, e7, e7, e9, e14
Bourbon, Renée de 26
Bourdichon, Jean 17
Bourgondië, hertogen van 54
Bourgondië, Maria van 4, 23, 24, 42, 56, 69, 79, e7, e13, e14, e15
Bouts, Dirk 79, e38
Brabant, Jeanne de e9
Brabant, Johanna van 4
Brabant, Margaretha van e9
Bracke, Bert 124
Braeckman, Dirk 124, 131, 131, 158
Braet, Hilde 124, 126
Bretagne, Anna van 17
Brocquart 8
Brohez, Jean-Paul 146, 146
Brunemer, Daniël 140, 140, 158
Bruyn, Nicolaas de e20, e26, e27
Buffon, graaf de 130
Bultinc, Pieter 65
Burroughs, William S. 137
Bus, Jean du e21, e22

C

Caesar, C. Iulius 100, 101
Calvijn 11
Campin, Robert e21
Candida, Giovanni di 42
Cariier, Jan 124, 129, 129, 130
Carton de Wiart, minister 11
Casembrood, Agnes 49
Casseyas, Christian 90
Casteels, Marguerite 17, 18, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 34
Castel-Duranti* 19
Catharina, heilige 26, 47, 49, e3, e10, e17, e22
Catharina van Alexandrië 28, 49, e3
Catharina van Sienna 49
Caudron, Stan 144, 144
Cécile 8
Cellini, Benvenuto 30
Chabeau, Alain 128, 128, 159
Chararik 111
Charle, Albert-Joseph (zie ook Albert,

Charle) 36
Charlier, Georges 146, 147
Chavepeyer, Emile 158
Chesnaye, Maistre Nicole de la 38
Childeric II 111, 112
Chimay, prins van 7
Chiroux 6
Chlodio 111
Chlodovech III 112
Chlotarius 112
Christoffel, heilige 60, 69, 116
Christus 18, 21, 28, 44, 49, 52, 54, 56, 62, 67, 69, 72, 117, e17, e23, e24, e25, e25, e26, e28, e35, e39
Christus Salvator e32, e34
Cibulka, Heinz 158
Cicero, Q. 101
Civilis, Iulius 103
Clara, heilige 49
Claudius, Sulpiz 103
Cleef, Joos van 29
Cleyn, Frans 35
Clovis 25, 111, 112
Coecke van Aelst, Pieter 21
Collard 35
Coninx, Stijn 83, 90
Constable 25
Constantijn de Grote 110
Copernicus 19
Coppens, Yves 92
Cotta, L. Aurunculeius 101
Coulommier, Julien 124, 158
Courtois, Jacques 15
Couturier, Michel 159
Crabbe, Jan 64, 65, 67
Crabbe, Willem 67
Craton 49
Crayner, G. de 117, 118
Creemers, Guido 90, 100, 113
Croy, A. de 118
Croy, Anne de 19
Croy, Filips III de 19
Cumont, Frans 14
Custers, St. 86
Cyriacus, paus 80

D

Dagobert I 112
Daguerre 124
d'Alvarado y Bracamonte, don Juan 22
Danckaert, Bert 123, 124
d'Arc(onati), Marie-Sophie 9
David, Gerard 79
Davies, John 158
De Blicke, Marc 142, 142
Decoodt, Wim 21
De Dijn, Clemens Guido 86, 119
De Doppere, Rombout 43, 52
De Gregorio, A. & Partners* 83
De Keyzer, Carl 124, 133, 133, 134
De Keyzer, Laurens 35
Delcour, J. 117
Delemer, Jean e4, e20, e21, e22, e23, e32
Delvaux, L. 117
De Man, Cornelis 7
De Meyer, Jacobus 43
De Mot, burgemeester 11
De Mulder, Walter 157, 157
Deneyer, Marc 159
Denis, Anne 158
Deru, Jean-Luc 159
De Schaezen 88
De Smedt, Raf 124, 138, 138, 138
Devos, Jan-Baptist 8
De Vos, Johan 122, 138

De Vos, Judocus 23
Deweze, L.B. 118
D'Hooghe, Alain 159
Diana 106
Diepenbeek, A. van 117
Dimpna, Sint- e23, e24, e24
Diocletianus, keizer 110, e18, e38
Dionysos 106
Doermael, Cornelis e26
Domitianus, keizer 101
Donne of Kidwelly, John 56, 56, 69
Doper, Johannes de 15, 45, 49, 52, 62, 62, 67, e10, e22, e23, e34
Dorset, Anna gravin van 27
Douffet, G. 118
Dreyfus, Alfred 10
Dries, Antoon 124, 148, 148, 158
Drusiana 49
Drusus 101
Dubois de Néhaut, L.P.T. 158
Dubuffet, Jean 137
Dudzele, Jossine van 80
Dumon, Vera 159
Dürer, Albrecht 18
d'Ursel, Roland 158
Dusquesnoy, Jeroom 12
Duyck, Johan M. 152, 152, 157
Dyck, Antoon van 27

E

Edward IV 56
Egidius, bisschop van Sarepta 43
Egidius, heilige 62
Egmond, Eleonora van 6
Egmond, Filips van 5, 6, 24
Egmond, Karel van 6
Egmond, Lamoraal van 5, 5, 6, 8, 12, 19, 30, 31, 32
Egmond, Lamoraal II van 6
Eleonora van Oostenrijk 29
Elias, Willem 151, 153
Elisabeth, heilige 118
Erasmus 21
Erechtheus 24
Erechtonios 24
Eva 27, 49, 54
Evangelist, Johannes de 49, 49, 52, 52, 67, e32, e34
Evermarus, heilige 114
Eyck, gebroeders van 45, e3
Eyck, Jan van 19, 74, 79, e30

F

Familie, heilige 35
Fariau, Jacques 7
Farnese, Alexander 5, 6, 12, 22
Fastenaekens, Gilbert 134, 134, 158, 159
Fatio, Morel 10
Fauriel 10
Feodorovna, Maria 18
Ferdinand, keizer 33
Ferret, Antoine 15, 17
Fierlant, familie 8
Fierlants, Edmond 158
Filips de Goede 47, 56, e9
Filips de Schone 4
Filips II van Spanje 5, 6, 21, 22, 35
Flandes, Juan de 79
Floreins, Jacob 50, 66, 67
Floreins, Jan 47, 50, 67, 69
Fortuna 103, 106
Forzo Spinelli, Nicolo di 42
Foucault, Michel 137
Foulon, Benjamin 15
Fourment, Helena 8, 21, 22, 23, 23

Franciscus, heilige 118
Frank, Robert 137
Frans I 29
Frans II 32
Friatto 101
Friedlander, Lee 158
Friedländer, M.J. 43

G

Gabriël **65**, e20, e21, e22, e32
Gainsborough 25
Gaspar 34
Gelpke, André 158
Genet, Jean 137
Genoveva, heilige 116
Gerebermus e23, **e24**
Gertrudis, heilige 6
Geysels, Ludo **122**, 124, 151, **151**
Giambono, Michele 30
Gibbon 111
Gillis, Sint- **62**, **69**
Godefroid, Jean-Louis 158
Goes, Hugo van der 43, 79
Goethe 43
Goldin, Nan 158
Gorys, Gort e20, e26, e27
Granvelle, kardinaal 5, 21, 22
Gregorius, heilige e26, e28
Greverade, Adolf 62
Greverade, Heinrich 62
Grignoux 6
Grootaers, Jean-Pierre 159
Gruuthuse, Lodewijk van 52
Gruyaert, Harry 124
Gufkens, gebroeders 115, **e32**, e34
Guidi, Guido 159
Guiette, René 158
Guyot, Toussein 22

H

Hadrianus 101
Halewijn, Joost van e5
Hannon, Edouard 158
Hansen, Ben 124, 150, **150**
Harrewijn, J. 7
Hendrik I 3
Hendrik II 3, 32, 34
Hendrik, heilige e28
Hendrik, meester 115, **e32**, e34
Henry 118
Heraclitus 91
Herck, J. van 118
Hercules 106
Hero 35
Herodes **49**
Hervy, J(eh)an de **e13**, e14
Hieronymus, heilige 62, **62**, e26, e28
Holbein de Jonge, Hans 21
Horne, Arnold van 4
Horne, Diederik van 3
Horne, Filips Eugeen van 33
Horne, Filips van 4, 31
Horne, Gerard van 3
Horne, Jan van 4
Horne, Joris van 6
Horne, Johanna van 3
Horne, Maarten van 5, 19
Horne, Maria van 6, 24
Horne, Maximiliaan van 5
Horne, Sabina van 6
Horne, Willem van 3, 5
Horsfield, Craigie 159
Houtstont 39
Hubertus, heilige 114, e26
Hugo, Victor 10

Huizinga 79
Hulsem, Clara van **49**
Huybrigts 88
Huyn van Amstenrade, E. 118
Huyn van Geleen, G. 118

I

Immenraet, Filips 26
Instituut voor het Archeologisch
Patrimonium* 88
Isabella, infante 35
Isabella de Katholieke 29
Isabella van Portugal 26, **26**
Iunius, Aprionius 106
Iuno 106
Iupiter 103, 106, **107**, **108**

J

Jacob de Meerdere, heilige **49**
Jacobus, heilige 66
Jan I, hertog 3
Jan de Goede e15
Jasinski, André 158
Jaspers, M. 83
Jaurès, Jean 10
Jezus (zie ook Christus) 34, **49**, **50**, 116, e10, e35
Job, Sint- 117
Jodogne, Lucas 158
Johannes, heilige **49**, 69, 78, 79, e17, e13, e28, e29, e31, e31, e35, e39
Jordaens, Jacob 35
Joris, heilige **60**, 118, e18, e18, e26, e30, e38, e38
Josès, J. 116
Joye, Gilles 55, 56
Joyeuse, hertog van 34
Jozef, heilige 17, **50**

K

Karel de Stoute 4, 19, 38, **42**, 47, 56, e7, e14, e30, **e40**
Karel V 5, 19, 22, 26, 26, 30, 31, 32
Keldermans, Jan e29
Kern, Leonard 28, **28**
Keuninc, Jacob de **49**
Keverberg, baron de 44
Keyser, Gilbert de 158
Kind (zie ook Christus) 29, **60**, e3, e4, e10, e17, e20, e20, e22
Kleef, Willem van 3
Klett, Mark 159
Klinckaert, Jan e2
Koninklijk Geschied- en Oudheidkundig Genootschap* 88
Kortekaas, Niek 83
Kostenbader, Georg 19, **20**

L

Labo voor Prehistorie van de KU Leuven* 88
Lagye, Victor 4, 19
Lambertus, heilige 112, 114, e30
Lamboy, Anna Catharina de 117
Landrada, heilige 114
Lares 106
La Ruelle, Sébastien 6
Lathem, Jacques van e14
Lathem, Lieven van e14
Lauters, Paul 32
Layens, Matthijs de e28, e28
Lazarus e17
Leander 35

Le Brun, Charles 23
Lefèvre, Guillaume e26, e26
Lefranc, Abel 10, 11
Leirens, Charles 158
Leonard, meester 115
Leonardus, heilige **e36**, e38, e39
Leoni, Leone 30
Leopold-Willem, aartshertog 33
Le Roy, J. 7
Le Roy, Pierre J.B. 9
L'Escornet, Jan-Pieter 7
Leuven, Beatrijs van 3
Leuven, Godfried van 3, 12
Leuven, graven van 12
Leuven, Hendrik van 3
Leuven, Jan van 3
Lisbecq, seigneur de 7
Lobe, Dany 124, **124**
Lochner, Stefan 46, 59
Lockem, Georges 11
Lodewijk XI 52
Lodewijk XII 17
Lodewijk XIV 23, 30
Longfellow 10
Lorreinen Vendémont, Margaretha van 34
Lotharingen, Antoon van 26
Louis-Philippe 23
Loyet, Gérard e30, **e40**
Lucas **49**, e12, e13
Luik, prinsbisshop van 6
Lusueg, Jacobus 19

M

Maagd (zie ook Maria) **50**, 52, **52**, **60**, 67, e32
Maagden, 11.000 43, **80**, e15
Madonna (zie ook Maria) 27, 29, **49**, 52, 52, 54, 55, 62, 62, 66, 67, 69, 70, **73**, e30
Maeler, Aert de e38
Magdalena, heilige 26, **52**
Malard 13, 23, 27, 28, 30
Malcontenten 5
Male, Lodewijk van e3, e9
Malevalle, Willem van, heilige 64, 67, **69**
Malfait, François e34
Marcellinus, Ammianus 110
Marcus **49**, e13
Margareta van Oostenrijk 46
Margaretha, heilige 26
Maria 15, 17, 21, 35, **45**, 64, 65, **65**, **73**, e3, e3, e4, e10, e17, e20, e20, e21, e22, e28, e29, e32, e33, e34, e35, e39
Maria Egyptica **52**
Maria Magdalena 67, e35, e39
Maria Theresia, keizerin 8
Maron, Knut 159
Mars 106
Martinus, heilige **60**, e26
Masson, André 9
Mater Misericordiae 26
Maternus, heilige 112, 114
Matres 106
Mattheus **49**, e13, e35
Maurus, heilige **69**
Maximiliaan I, keizer van Oostenrijk, 4, 8, 31, **42**, 52, e14, e15
Maximiliaan II, keizer 5
Mayer van den Bergh, Fritz e9, e10, e20
Mayer, Catherine 159
Medici, Cosimo de 59
Medici, familie de 59
Medici, Piero de 59
Meester van de Verloren Zoon 21
Meester van de Magdalenalegende 24, **24**
Meester van de Lucialegende 79

Meester van de Baroncelliportretten 79
Meester van 1473 79
Melchior 34
Memling, Claykin 52
Memling, Hannekin 52
Memling, Hans **42**, 43, 44, **44**, 45, 46, 47, 47, **49**, **50**, 52, **52**, 52, 54, 54, 55, 56, **56**, **56**, **57**, 58, 59, 59, **60**, 60, 61, **61**, 61, 62, 62, 64, 65, **65**, 66, 67, **68**, 69, **69**, **70**, 70, 71, 71, 72, **73**, 74, 74, **77**, 78, 79, 79, **80**, e3
Memling, Neelkin 52
Mercer, kapitein 9
Mercurius 103, 106
Meroveus 111
Mersch, Passchier vander 47
Mertens, Jan e38, e38
Metzmacher, Emile 29, 29, 30
Meyerus, Jacobus (zie ook De Meyer, Jacobus) 43
Meynen, Christian 159
Michaël, heilige 32, 59, 118
Michals, Duane 158
Michau, Theobaldus 19
Micheli, Carlo e9, e10
Michiel, Sint- 28, 31
Michielsens, Bart 124, 149, **149**, 150
Migeon e10
Milissen, Marc 86
Minerva 106
Misonne, Leonard 158
Mormilingen, Hamman (Harman of Herman) 45
Mone, Jehan 26, 26
Montmorency, Filips van, graaf van Horne 5, 30
Moons, Spank 124, **127**
Moortele, Anna van den **80**
Moreel, echtpaar 70, 74
Moreel, Willem 52, 67, **69**, **70**

N

Nassau, Engelbrecht van e30
Nationale Dienst voor Opgravingen* 88
Nemrod 32
Nero, keizer **42**, 103
Nicodemus **52**, e35
Nieuwdorp, Hans e20
Nieuwenhove, Maarten van **60**, 61, 67, 70, 74, 74
Nixon, Nicholas 159
Noot, van der 118
Norbertus, heilige 117
Notre-Dame Féeries e10, e11, e11
Nouwen, Robert 89, 110, 113

O

Odoaker 111
Onze-Lieve-Vrouw (zie ook Maria) **49**, 54, 54, **60**, 67, **80**, 117, **e33**, e34
Onze-Lieve-Vrouw-ter-Sneeuw 52
Onze-Lieve-Vrouw-van-Ginderbuiten e18, e18, e26
Onze-Lieve-Vrouw-van-Tongeren, Oorzaak-Onzer-Blijdschap e2, e34
Onze-Lieve-Vrouw Virga Jesse 117
Oranje, Willem van 5, 9, 31
Orley, Barend van 21
Otto, keizer e38
Ouvry, Louis 23

P

Paele, kanunnik van der e30
Parmentier, R.A. 44

- Parr, Martin 158
Paulus, Sint- 28, 115 e28, e31, e31
Pax 103
Pellens, L. 86
Permantier, Marcel 124
Petrus 15, e31, e31
Peyrat, Alphonse 10, 25, 27
Peyrat, Marie-Louise-Jeanne (zie ook Arconati Visconti, markiezin) 10, 12, 13, 14, 19, 20, 21, 25, 27, 29, 36
Philippi, Frank 124
Pierron, Sander 37
Piëta 118
Pietarde, Agnes e21, e22
Pilatus e35
Pipenpoy, Willem 3
Piranesi, Giovanni Battista 83, 90
Pius IX e32
Plinius 101
Plossu, Bernard 158
Poels, Patrick 136, 136
Poissonnier, Arnould 15, 17, 24
Portinari, Benedetto 62, 62, 67, 70
Portinari, familie 59, 62, 70
Portinari, Tommaso 59, 60, 62, 67
Poseidon 24
Poule, professor 19
Provinciaal Munt- en Penningkabinet* 88
- Q
- Quellinus de Jonge, A. 117
Quetelet, Adolphe 10
Quinet 10
Quinghien, Robert de e23, e23
- R
- Rabelais 11
Ragnacher 111
Reburus 101
Reinach, Joseph 10
Reins, Adriaan 52, 53, 67, 74
Remède 38
Remigius, heilige 112
Renson, Gaston 17, 18, 19, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 34
Rijebeke, Katelijne van 65
Rithovius, Martinus 32
Rivière, Barbara de 117
Robbia, Andrea della 27
Robbia, Luca della 27
Rodin 150
Roelants, Maurits 35
Roitlingen, Hans van 115
Rolin, kanselier 59
Rolland, Paul e22
Rombouts, Xavier 141, 141
Rooms e10
Roose, Jean-Charles 7
Rousseau, Victor 29
Rubens, Pieter Paul 8, 21, 22, 23, 23, 34
- S
- Sabinus, Q. Titurius 101
Sack, Stephen 130, 130, 131
Saint-Pol, Filips van 4
Sallaert, Antoon 33, 35
Salome 49
Sano, Karel 158
Sara 21
Saul 28
Savoie, Catharina van 35
Schiepers, Piet 83
Schnütgen, kanunnik e9
Schopenhauer, Johanna 43
- Scockaert, Alexander Louis 8, 22
Scockaert, Augustijn-Justus 8
Scockaert, Brigitte-Jozefa 8
Scockaert, familie 22
Scockaert, Filips-Karel-Thomas 8
Scockaert, Henriëtte 8
Scockaert, Louis Alexander 7, 8, 13, 14, 19, 23, 30
Scorel, Jan van 29
Sebastiaan, heilige 72, 77
Seghers, Antheunis 49
Selleslags, Herman 142, 142, 144
Senior 10
Servaas, Sint- 112, 114
Severus, Alexander, keizer 109
Sherman, Cindy 155
Sibylla Sambetha 56, 67
Siebrechts, Jan 25
Sigebert 111
Simeon 50
Simon 52
Sint-Anna-ten-Drieën 17, e10
Sittow, Michiel 79
Smeyers, Maurits e20
Smith, Eugene 157
Sochacki, Paul 132, 132
Société Scientifique et Littéraire de Limbourg* 88
Solaro, Gentine e16, e17
Sonck, Jacques 138, 139
Spitzer* 29, 39
Spruyt, Thomas 6
Staatsen 5
Stalle, Jan van 4
Stappaert, Clara 22
Steculorum, Marc 159
Steffensweert, Jan van e26
Styrn, Luca 45Sulamit e32
Sulpitius, heilige e20
Swinnen, Johan M. 122, 126, 148
Szarkowski, John 153
- T
- Talbot 124
Tanagli, Catharina 59
Tani, Angelo 59
Tas, Filip J. 124, 154, 154
Tasseel, Nadine 124
Thienen, Jan van e28
Thienen, Renier van e13, e14, e36, e39
Thüringen, Elisabeth van, heilige 118
Tiberius, keizer 101, 103
Tirimont, graaf van (zie ook Scockaert) 7, 8
Titiaan 32
Tobias 21, 22
Toulouse, Lodewijk van 30
Tours, Gregorius van 111
Toussaint, Frank 124, 125
Toye, Patrice 86
Trivier, Marc 137, 137, 158
Trotti, Alessandro 30
Trotti, Costanza 9, 10
Trudo, heilige 112, 114
'T Serclaes, Everard 3
Tytgat, Edgard 35
- U
- Urbanus IV, paus e27
Ursula 43, 47, 47, 67, 74, 74, 78, 80
Utenenghe, Melys 3
Uytterhaegen, Carl 152, 153
- V
- Vaernewijck, Marcus van e7
- Valckenborch, Maarten van 32, 34
Valentinus 106
Valkenaere, Lodewijk van 52
Valkenaere, Tanne de 52
Van Broeckhoven, Jan 159
Van Cromphout, Jules 11, 23, 38
Vandegehuchte, Caroline 113
Vandegoor, Fr. 83
Van den Abeele, Paul 124, 127
Vandenbreeden, Jos 39
Vandercam, Serge 124
Vander Cammen, Hendrik 33
Van der Hallen, Luc 86
Vandersteen, Willy 21
Van der Stricht, Colette 144, 144
Vandervelde, Emile 9
Van der Vennet 33
Vandevelde, Juul 156, 156, 157
Vandormael, Herman 11, 13, 29
Vanesch, Jean-Louis 135, 135, 158
Van Holder, Jean 19, 39
Van Muysen, Abbé 88
Van Rooy, Jan-Baptiste 32
Van Vaernewyck, Marcus 43
Van Velde, Bram 137
Vasari, G. 46
Velbrück, Fr. van 118
Vennekens, Frans 23, 38
Venus 106
Vercheval, Georges 158
Verhanneman, (H)jannekin 47
Vermoesen 29
Veronica, heilige 50
Vertessen, Liliane 154, 155, 155
Vilet, Jacques 159
Villa, Claudio e16, e17
Villeroi, maarschalk de 7
Vinci, Leonardo da 17
Vinckx, J.-F. 37
Vink, John 159
Viollet-le-Duc, Eugène 10, 20, 37, 38, 39, 39
Vitalis, heilige 45
Vlaanderen, Margaretha van e9
Vlaenderberch, alias van Hertsvelde, Barbara van 67, 69, 70
Volcaert, Jeanne-Marie 8, 22
Voragine, Jacob van 80
Vos, D. de 67
Vrelant, Willem 65
Vulcanus 106
- W
- Waide, George e31
Walcourt, Maria van 3
Wallays, Eduard August 47
Warfusée, Alexander van Renesse van 6
Warfusée, Renaat van Renesse van 6, 12, 13
Wave(re), Jan van e23, e24, e24, e26
Weale, James 44, 47, 53, 67, 69, 80
Weldene, graaf van 22
Weyden, Rogier van der 28, 43, 46, 49, 50, 53, 59, 60, 73, 74, 76, 79, e3, e22, e39
Weyer, Sylvain van de 10
Wilgefortis, heilige 52
Willibrordus, Sint- 112
Willis, Alfred 36
Wörth, Edmond van 118
Wytzman, Philogène 39
- Y
- York, Margaretha van 56
- Z
- Zacharias 49
- Romein: tekstvermelding
Cursief: zwart-wit afbeelding
Vet: afbeelding in kleur
*: firma, uitgeverij, studio, vereniging
e (in paginanummers): verwijzing naar het extra nummer over Laat-gotische beeldhouwkunst in België

de reclamestrategie zich over het accentueren van de reputatie van de onderneming. Het "corporate image" is geboren. Publicitaire aandacht gaat naar de kwaliteit van het bedrijf, de innovatieve kracht, het spits technologische karakter, de kwaliteit van de research en de klantenservice. En meer recent verschijnt in Agfa-Gevaert-reclame de zorg voor het leefmilieu en de competitie van het commercieel en financieel management.

Provinciaal Museum voor Fotografie, Antwerpen
"Bertien van Manen: a hundred summers, a hundred winters"
 17 februari tot 17 april

Fotografie Bertien van Manen geeft op een gevoelige en gedetailleerde wijze weer hoe de "gewone" Russen wonen. Uit de fotoreeks komt een alomtegenwoordige behoefte tevoorschijn. Aan de hand van haar foto's onthult Bertien van Manen veel over de cultuur van het land en zijn bewoners. De sterk artistieke en expressieve foto's van Bertien van Manen, gekoppeld aan haar onderzoekend en humanistisch temperament, tonen heel duidelijk dat er twee "Ruslanden" bestaan. Enerzijds het "officiële" Rusland en anderzijds het "verborgen" Rusland met zijn anonieme en "gewone" mensen: het Rusland van Bertien van Manen.

Provinciaal Museum voor Fotografie,
 Waalse Kaai 47, 2000 Antwerpen, 03/216.22.11
 Open: dagelijks van 10 tot 17u.
 Gesloten op maandag

Centrum 't Elzenveld, Antwerpen
De sokkel van Teniers
 3 maart tot 16 april

In de binnentuin van het Nationaal Hoger Instituut en de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen staat een lege sokkel. Daarop pronkte sedert 1899 David Teniers de Jonge, stichter van de Koninklijke Academie van Antwerpen. In 1993 verdween Teniers uit de Academietuin. Wat achterbleef is een lege sokkel. Met de tentoonstelling "De sokkel van Teniers" en diverse andere manifestaties (lezingen, voordrachten, debatten,...) stelt het nieuwe Internationaal Hoger Instituut voor Visuele Kunsten zichzelf voor. 1995 is voor het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten een belangrijk jaar. Het werd 110 jaar geleden opgericht door Leopold II. Gedurende de voorbije eeuw slaagde het Nationaal Instituut voor Schone Kunsten erin een reputatie op te bouwen met een unieke uitstraling in België en Europa. Maar 1995 betekent voor het Nationaal Instituut voor Schone Kunsten ook vernieuwing. Met het recente hogeschooldecreet kon de gevestigde traditie van het Nationaal Instituut voor Schone Kunsten als internationale aantrekkingspool en artistiek laboratorium voor de toekomst gevrijwaard. Op 10 maart wordt de oude, volledig gerenoveerde refter van het Bourlagebouw in de binnentuin van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten ingehuldigd als nieuwe tentoonstellings- en ontmoetingsruimte van het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten... vlakbij de lege sokkel van Teniers.

Centrum 't Elzenveld,
 Sint-Jorispad, Sint-Jorispoort 27bis, 2000 Antwerpen, 03/223.56.10
 Toegang: gratis

Volkskundemuseum, Antwerpen
Droomwereld van poppen
 tot 31 maart

De poppencollectie van het Antwerpse Volkskundemuseum is de belangrijkste verzameling in Belgisch openbaar bezit. Na zestig jaar komt de collectie uit de reserves en wordt aan het publiek voorgesteld. Voor deze

gelegenheid werden de poppen dan ook gerestaureerd en gereinigd. De oudste poppen dateren uit het begin van de 18de eeuw. Het hoogtepunt van de poppenfabricatie situeert zich tussen 1850 en 1935. De poppen van de rijke burgerij, met porseleinen kopjes en weelderig uitgedost met kant en zijde, staan in fel contrast met de volkse lappen- en houten poppen. Andere poppen zijn vervaardigd uit steen, was, papier-maché, textiel, celluloid, leder of stro. Poppen waren niet steeds om mee te spelen, hun functie kon ook decoratief of zelfs religieus zijn. Zo wordt bij elk exemplaar aandacht besteed aan de herkomst en functie van de pop. Dit is een tentoonstelling voor ieder die wil wegdromen in de fantastische wereld van de pop.

Volkskundemuseum,
 Gildekamerstraat 2-6, 03/220.86.66
 Open: dagelijks van 10 tot 16u.45, gesloten op maandag
 Toegang: 75,-BF, 30,-BF voor groepen
 Rondleidingen: Toeristische Dienst van de Stad Antwerpen: 03/232.01.03 of vzw Acanthus 03/239.06.38

Speelgoedmuseum, Mechelen
Europa Ludens Oostenrijk
 tot 19 maart

Elk jaar wordt een tentoonstelling ingericht onder de naam "Europa Ludens" (het spelende Europa). Dit jaar staat "Europa Ludens" in het teken van Oostenrijk dat een belangrijke historische rol speelde in ons land. Dankzij Maximiliaan van Oostenrijk werd Mechelen in 1490 een graafschap. Margaretha van Oostenrijk verbleef van 1507 tot haar dood in 1530 te Mechelen. En in de 18de eeuw stond Mechelen onder

Oostenrijks bewind met Maria Theresia en Jozef II. In Oostenrijk speelden kinderen vooral met houten speelgoed, zeer bekend zijn de Grödener poppen met beweegbare ledematen. Er zijn prachtige antieke exemplaren te zien. Ook zijn er enkele poppenhuizen en marionettentheaters, treinen en tinnen soldaatjes. De hedendaagse Oostenrijkse speelgoedfabrikanten stellen pluchen speelgoed, kunstenaarspoppen, miniatuurtreinen, gezelschapspelen, speelkaarten en kinderfietsen tentoon.

Speelgoedmuseum,
 Nekkerspoel 21, 2800 Mechelen, 015/55.70.75
 Open: dagelijks van 10 tot 17u., gesloten op maandag
 Toegang: 120,-BF voor volwassenen, 100,-BF voor groepen en kinderen tot 12 jaar, 80,-BF voor groepen kinderen tot 12 jaar

Brabant

Belgisch Centrum van het Beeldverhaal, Brussel
Happy Birthday, Mister Movie
 26 februari tot 23 april

In 1995 is de film honderd jaar oud. Deze verjaardag wordt gevierd met drie toepasselijke tentoonstellingen. De eerste tentoonstelling (tot 26 febr.) staat in verband met het Internationaal Filmfestival van Brussel. De expositie gaat op zoek naar de raakpunten tussen stripverhalen en film. De tweede expositie (28 febr.-23 apr.) toont het werk van jonge Russische striptekenaars, vooral de creaties van de groep "Thema". De derde tentoonstelling (7 maart-23 apr.) is gewijd aan het elfde "XIII"-album van William Vance (scen. Jean Van Hamme) die toevallig ook de ontwerper is van de affiche van het dertiende Festival van de Fantastische film, de Science-Fiction en de Thriller.

Belgisch Centrum van het Beeldverhaal,
 Zandstraat 20, 02/219.19.80

Gemeentekrediet, Brussel
Brood doet leven
 tot 19 februari

Het dagelijks brood, je brood verdienen, brood op de plank, brood en spelen... Reeds eeuwen is in onze beschaving brood het belangrijkste basisvoedsel. Aan de hand van tweehonderd afbeeldingen en evenveel voorwerpen belicht de tentoonstelling "Brood doet leven" in het Gemeentekrediet de rol en betekenis van het brood in Europa. Keren we vijftienduizend jaar terug in de tijd. In het Midden-Oosten ontdekken onze voorouders dat het mogelijk is om wilde graangewassen met een sikkel van gehouwen steen te oogsten. Eerst bouwen ze hun eigen woning en graanschuur in de buurt, later ontstaan er

dorpen en nog later leren ze de grond te bewerken en te zaaien. De steeds weerkerende kringloop van koren dat groeit, graan dat gemalen en brood dat gebakken, verdeeld en gegeten wordt. Maar brood is veel meer dan voedsel. Het nestelde zich in de taal, de rituelen, de religie. Voor wie zijn veld bewerkt, zijn graan zaait en vervolgens zelf zijn brood maakt, is de aarde als een vrouw, wier buik een broodoven is. Er gebeuren vreemde transformaties: zuurdeeg wordt in bed bewaard, pasgeborenen gaan in de trog, kinderen en minnaars in de oven. Brood krijgt mystieke dimensies in het christendom: "Neem en eet, dit is mijn lichaam", zegt Christus. De tentoonstelling "Brood doet leven" is een realisatie van het "Institut de Sociologie de l'U.L.B." dat dit jaar honderd jaar bestaat. Bij de tentoonstelling verschijnt ook een boek. Het bevat tien bijdragen van Europese etnologen, archeologen en historici o.l.v. van de tentoonstellingsbouwers C. Macheral en R. Zeebroeck.

Galerie van het Gemeentekrediet,

Passage 44, 1000 Brussel
Open: elke dag van 11 tot 18 uur, behalve op maan- en feestdagen.

Toegang: gratis
Rondleidingen: aan te vragen bij de dienst Tentoonstellingen, Pachecolaan 44, 1000 Brussel, 02/222.45.05 (1 gids voor 15 personen)

Boek "Brood doet leven": 128 blz., rijk geïllustreerd, 980,-BF. Te koop in de boekhandel, de agentschappen van het Gemeentekrediet en dienst Verkoop van het Gemeentekrediet, Passage 44, 1000 Brussel (02/222.41.12).

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, Museum voor Oude Kunst, Brussel

Van Vouet tot David. Franse schilderkunst uit de 17de en 18de eeuw

tot 12 februari

Simon Vouet (1590-1649)
De heilige Carolus Borromeus bidt voor de pestlijders van Milaan.
Foto: A.C.L.

Het Museum voor Oude Kunst bezit een rijk gevarieerde verzameling 17de- en 18de-eeuwse Franse schilderkunst. Het merendeel van deze werken zijn bij ingewijden bekend als zeer belangrijke stukken, zoals "De moord op Marat" en "Mars ontwapend door Venus" van Jean-Jacques David. Beide schilderijen werden in 1866 gelegateerd door de kleinzoon van de schilder als dank voor de ontvangst van de verbannen schilder door de Stad Brussel. Maar ook de werken van Simon Vouet, Claude Lorrain, Philippe de Champaigne, Jean-Baptiste Greuze en Hubert Robert ontbreken niet in deze indrukwekkende collectie. Bij deze verzameling verschijnt

voor het eerst een wetenschappelijke catalogus geschreven door M. Pacco-Picard.

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten,

Museum voor Oude Kunst, Regentschapsstraat 3, 1000 Brussel
Open: dagelijks van 10 tot 12u. en van 13 tot 17u., gesloten op maandag
Toegang: gratis

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, Brussel
Rulot verdoemde beeldhouwer ?

28 februari tot 23 april

Joseph Rulot (Luik 1853-Herstal 1919) is een miskend kunstenaar. Hij was een buitengewoon begaafd beeldhouwer, maar was steeds ontevreden over zijn werk. Daarom stelde hij zelden tentoon. En als hij dan wel naar buiten trad met twee ambitieuze werken mislukten deze. In 1894 ontwierp hij voor de stad Luik een monument gewijd aan César Franck, dat echter nooit werd opgericht. In 1895 won hij de wedstrijd die dezelfde stad organiseerde in verband met een monument voor de dichter Nicolas Defrecheux. Zijn grandioze meesterwerk, een twaalfmeter hoge rots, versierd met reliëfs en 34 bronzen figuren, bleef slechts een ontwerp. De mislukking van beide projecten tekende hem diep. Dankzij de schenking door G. en J. Brouns van de ontwerpen voor beide monumenten, samen met andere beeldhouwwerken, ontsnapte Rulot aan de vergetelheid. Deze schenking vormt het thema van de tentoonstelling.

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten,

Museum voor Oude Kunst, Regentschapsstraat 3, 1000 Brussel
Open: dagelijks van 10 tot 12u. en van 13 tot 17u., gesloten op maandag
Toegang: gratis

Galerij van de Kredietbank, Brussel

Djulsjir. Weefsels tot afweerk en bescherming
22 februari tot 16 april

De tentoonstelling in de Galerij van de Kredietbank omvat negentwintig langpolige weefsels uit Centraal-Azië. Ze werden vervaardigd door Kirgizische, Oezbeekse en Kazachische weefsters en dateren van voor 1800 tot ca. 1925. Ze vallen op door hun intense kleurenpracht en "modernisme". De motieven zijn geometrisch en vaak repetitief. De meeste weefsels zijn onregelmatig naar vorm en motieven, en sommige zelfs in die mate dat ze een psychologisch karakter hebben. De weefsels staan bekend als *djulsjir*, wat "berevel" betekent, omdat de combinatie van lichtglanzende wol en langpolige structuur associaties met berevellen oproept. Ze hadden niet alleen een gebruiksfunctie (deken, vloerkleed,...), maar ook een magische betekenis die wortelde in het pre-islamitische sjamanisme. In de jaren zeventig raakten de *djulsjir* op ruimere schaal in het Westen bekend. De expositie in de Galerij van de Kredietbank is de eerste die een representatief overzicht brengt aan de hand van exemplaren van de beste kwaliteit. In de catalogus, die de eerste uitgebreide publicatie over het onderwerp is, wordt onder meer - en dit is een primeur - een classificatie op technische basis voorgesteld en wordt gepoogd de motieven te duiden. De auteurs zijn Frans Boenders, Liban Pollet, Paul Tanghe, Aloïs Van Tongerlo en Herman Wouters.

Galerij van de Kredietbank, Grote Markt 19, 1000 Brussel, 02/422.85.68

Open: van dinsdag tot en met zondag van 11 tot 18u., gesloten op maandag
Toegang: gratis

BBL, Brussel
In de schaduw van Babel
3 februari tot 26 maart

Meer dan 500 onuitgegeven archeologische voorwerpen brengen de bezoekers terug naar het verre verleden: het Oude Nabije Oosten. De kunstwerken, alle in het bezit van Belgische verzamelaars, zijn afkomstig uit Mesopotamië, Syrië, Urartu, Iran, Fenicië, Cyprus en Zuid-Arabië. De stukken zijn niet alleen waardevolle archeologische vondsten, maar zijn ook van groot historisch belang. Het is immers uitsluitend op basis van de archeologie dat de geschiedenis van het Oude Nabije Oosten kon ontsluit worden.

De tentoonstelling groepeerde de archeologische werken volgens hun herkomst. De vroegste getuigenissen van de Mesopotamische beschaving zijn een aantal vruchtbaarheidsidolen en rollen. Een vijftigtal kleitabletten onderlijnen het belang van Mesopotamië als bakemat van het schrift. Uit Urartu stammen bronzen wapens die ondermeer als offergaven voor de goden dienden. De beschaving van Luistan is vertegenwoordigd door een aantal bronzen beelden en voorwerpen. Terracottabeeldjes en aardewerk uit Cyprus illustreren het belang van dit eiland als commerciële draaischijf. In de kunst van de Fenicische kunststeden komen dan weer vooral de Egyptische invloeden aan bod in de zegelen en voorwerpen. Een aantal voorislamitische sculpturen uit Zuid-Arabië sluiten de tentoonstelling af.

Bank Brussel Lambert, Koningsplein 6, 1000 Brussel, 02/547.22.92

Open: dagelijks van 10 tot 18u. (zater-, zon- en feestdagen inbegrepen), woensdag van 10 tot 21u.
Toegang: 180,-BF

Koninklijk Museum van het Leger en van Krijgsgeschiedenis, Brussel
"Ik was 20 in '45"
tot 15 mei

Dit is de meest volledige retrospectieve tentoonstelling over de Tweede Wereldoorlog die ooit ter wereld werd georganiseerd. Het Legemuseum wil met dit initiatief haar steentje bijdragen tot de internationale herdenkingsplechtigheden van de 50ste verjaardag van de Bevrijding. De bedreiging van het Nazisme in de jaren '30, de uitbarsting van het oorlogsgeweld in 1940, tot het einde van W.O.II met de ultieme A-bom op Hiroshima in 1945, worden indringend voorgesteld. In het didactische gedeelte komt de geschiedenis van W.O. II op chronologische en thematische wijze aan bod. Kaarten, foto's, documenten en archiefstukken dienen als illustratie. In het tweede deel wordt het publiek op dynamische wijze geconfronteerd met feiten en gebeurtenissen van 50 jaar geleden. Levensgrote driedimensionele decors en audiovisuele media dopen de toeschouwer onder in de sfeer van toen. Belangrijkste pedagogisch doel van deze expositie is de jeugd van vandaag te informeren en te sensibiliseren. De collectie in het Legermuseum is samengesteld uit objecten en archivalia uit het "Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie" van Amsterdam, het "Deutsches Historisches Museum" van Berlijn, "Le Mémorial" van Caen, het "Imperial War Museum" van Londen, het "Auschwitz-Memorial" in Polen, e.a. "Ik was 20 in '45" is een pleidooi voor vrede en verdraagzaamheid en tegelijk een eerbetuiging aan de Bevrijders.

Koninklijk Museum van het Leger en van Krijgsgeschiedenis
Jubelpark 3, 1040 Brussel

Museum voor Blinden, Brussel
Sierkunsten in de Nederlanden tijdens de Bourgondische en Habsburgse periode
tot 18 juni

De 15de en 16de eeuw zijn een schitterende tijd voor de Nederlanden. Economie, en daardoor ook de kunsten, floreerden. Met verschillende artistieke disciplines, zoals beeldhouwwerk, tapijtweverij,

keramiek, wapenrusting, ... uit deze periode, kan de blinde of slechtziende bezoeker op de tentoonstelling kennismaken. Het fijne houtsnijwerk van een retabel, de laat-gotische vormen en de renaissanceïstische ornamenten in de steensculptuur, de technische bijzonderheden van textiel, keramische voorwerpen en tin kunnen stuk voor stuk met de handen worden ontdekt.

Museum voor Blinden,

Jubelpark 10, 1040 Brussel, 02/741.71.14

Open: dagelijks van 9.30 tot 17u., zat., zon. en feestdagen van 10 tot 17u.. Gesloten op maandag en op 25 dec.

Toegang: gratis

Kasteel van Gaasbeek, Gaasbeek

Pierre Henry
2 april tot 28 mei

Pierre Henry (Parijs, 1924) volgde tijdens de Tweede Wereldoorlog de cursussen schilderen, fresco en etsen aan de Parijse Ecole des Beaux Arts. In 1947 behaalde hij de "Prijs van Rome". In 1950 houdt hij zijn eerste tentoonstelling en vanaf 1951 neemt hij deel aan groepstentoonstellingen van de Galerie Visconti en Drouant-David. Drie grote thema's domineren zijn werk: angst (voor destructie en eenzaamheid), verlangen naar vrede, en liefde voor het leven, gesymboliseerd

in de voorstelling van de vrouw. Aanvankelijk neigde zijn palet naar sombere kleuren, later wordt zijn kleurgebruik levendiger en frisser.

Kasteel van Gaasbeek,

Kasteelstraat 40, 1750 Gaasbeek
Toegang: april-oktober, di-woe- do- zater- en zondag: 10-17 u., gesloten op maan- en vrijdag.

Limburg

Cultureel Centrum De Adelberg, Lommel

Goed bekeken

3 februari tot 5 maart

De tentoonstelling "Goed Bekeken" in het nieuwe culturele centrum De Adelberg duwt ons met de neus op de feiten; we zien niet wat we zien! Elke illusie bedriegt op één of andere manier de waarneming. De tentoonstelling confronteert de bezoeker met een aantal merkwaardige fenomenen en laat zien dat er achter de zichtbare werkelijkheid zeer veel

kan schuilgaan. Een voorbeeld: op een mooi afgewerkt bord ligt een gouden ring. Hij glinstert langs alle zijden, u kunt er zo omheen. Maar wanneer u zich bukt, blijkt de ring spoorloos verdwenen te zijn. Dit en talrijke andere "wonderen" kan u tijdens deze speels opgebouwde tentoonstelling met eigen ogen bekijken. U moet wel "goed" kijken.

Cultureel Centrum De Adelberg, Lommel
Paul Sochacki

17 maart tot 30 april

Paul Sochacki, van Poolse afkomst, gaat op een heel eigen manier met de werkelijkheid om. Fotografie is zijn meest geliefde discipline. Hij gebruikt de fotografische technieken niet enkel om beelden te registreren, maar eerder om ze te creëren. Door op foto's te schilderen of te tekenen, door ze aan te vullen met schetsen, of door ze in een heel andere context te plaatsen, geeft hij zo zijn persoonlijke interpretatie aan

Foto: Museum voor Fotografie, Antwerpen

het gekozen beeld. Naar aanleiding van zijn tentoonstelling geeft Paul Sochacki op 24 maart een lezing over zijn werk in de vergaderzaal van CC De Adelberg om 20 uur (toegang gratis).

Cultureel Centrum De Adelberg

Adelbergpark 1, 3920 Lommel, 011/55.35.11

Abonneer u **NU** op Ons Erfdeel

WIE ZICH NU ALS NIEUWE ABONNEE MELDT VOOR 1995, ONTVANGT GRATIS ALS WELKOMSTGESCHENK:

VAN NU EN TOEN, STAALKAART VAN ARTIKELEN UIT ONS ERFDEEL

Een unieke bloemlezing van 360 bladzijden, met artikelen uit 32 jaargangen (1957-1989) van het algemeen-Nederlands cultureel tijdschrift Ons Erfdeel.

Uit deze periode is een keuze van veertig artikelen gemaakt. Deze hebben betrekking op een breed scala aan onderwerpen:

de kunsten, media, internationale culturele betrekkingen, geschiedenis, culturele samenwerking, taal- en cultuurpolitiek en diverse algemeen-maatschappelijke vraagstukken.

Daarmee geeft deze staalkaart een adequaat beeld van de veelzijdigheid van *Ons Erfdeel*, dat door zijn algemeen-Nederlands karakter en cultuurpolitiek engagement een eigen plaats verwierf in het culturele leven van Nederland en Vlaanderen.

Dit aanbod geldt uitsluitend voor nieuwe abonnees die het afgelopen jaar geen abonnee zijn geweest. Toezending van het geschenk gebeurt onmiddellijk na ontvangst van het abonnementsgeld.

Stuur de bon (of een kopie) naar: Stichting Ons Erfdeel, Murissonstraat 260, B-8931 Rekkem. Fax: 056/41 47 07

ONS ERFDEEL

JA, NOTEER MIJ ALS NIEUWE ABONNEE OP ONS ERFDEEL 1995: Abonnementprijs 1.800 BEF voor 5 nummers (800 blz.)

NAAM: _____

STRAAT: _____

POSTCODE: _____ PLAATS: _____

IK STORT HEDEN 1.800 BEF OP POSTREKENING 000-0907100-53 VAN STICHTING ONS ERFDEEL

IK BETAAL NA ONTVANGST VAN DE FACTUUR.

Datum: _____ Handtekening: _____

Dommelhof-Regionaal Instituut voor Cultuur & Sport, Neerpelt
Lucas Pellens - Stefan Custer

tot 12 februari

Het kunstenaarsduo Lucas Pellens en Stefan Custer werkt met primitieve materialen. Het bouwen en construeren met twijghout is hun handelsmerk. Net zoals het gebruikte materiaal lijkt de techniek om dit materiaal te verwerken primitief. Maar toch gaat dit duo doordacht en berekend te werk als zij hun rijzige bouwwerken van takkenhout realiseren. Boomstammen worden van hun takken ontdaan, de takken worden verbrand. De stammen worden verzaagd en het zaagsel en de schors worden verbrand. Het gezaagde hout wordt geschaafd. En een ingenieuze constructie volgt volgens een ernstige "planning".

Dommelhof - Regionaal Instituut voor Cultuur en Sport, Toekomstlaan 5, 3910 Neerpelt, 011/64.27.05

De Warande, Turnhout
Hans Vandekerckhove.
Mirror, Mirror me

4 maart tot 16 april

Hans Vandekerckhove (1957) is een plastisch kunstenaar in hart en nieren. Daarvan getuigen zijn olieverfschilderijen. En zijn schilderijen reiken ook verder dan het zuiver esthetisch genot. In zijn schilderijen van de laatste jaren balanceert hij tussen figuratie en non-figuratie, tussen het representatieve en het decoratieve. Recent is Vandekerckhove afgestapt van het reeksprincipe, dat in essentie dwingend is. Het reeksprincipe liet hem te weinig vrijheid om te schilderen vanuit het schilderen. Toch blijven deze recente doeken de duidelijke signatuur van Hans Vandekerckhove dragen. Deze tentoonstelling presenteert doeken uit diverse reeksen die de laatste vijf jaar zijn ontstaan.

De Warande, Turnhout
Herman Sorgeloos

8 tot 23 april

Herman Sorgeloos stelt een selectie tentoon uit zijn foto's voor "Rosas" en dit naar aanleiding van de dans-cyclus "Rosas danst" van choreografe Anne Teresa De Keersmaeker. Meestal zijn het afbeeldingen van dansers die op een scheve

Anne Teresa De Keersmaeker
 Foto: Herman Sorgeloos

manier los van de grond komen. Frisse "huppel-foto's" zijn het, niet theatraal, noch spectaculair, maar door hun eerlijke registratie wel indrukwekkend.

De Warande,
 Warandestraat 42,
 2300 Turnhout, 014/41.94.94

Oost-Vlaanderen

Cultureel Centrum De Werf, Aalst
Stanley, journalist en ontdekkingsreiziger (1841-1904)

25 maart tot 7 mei

Voor het eerst stelt het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Tervuren) zijn archiefstukken, eigendommen en vondsten buiten de eigen muren tentoon. Dit is dan ook een unieke gelegenheid om Henri-Morton Stanley te volgen op zijn ontdekkingsreis door Midden-Afrika, en dit via zijn dagboeken, foto's, manuscripten, illustraties, kaarten en allerlei objecten. In 1874-1872 gaat Stanley, in opdracht van de uitgever van de "New York Herald" op zoek naar dokter David Livingstone. Van 1874 tot 1877 leidt Stanley een ontdekkingsreis waarmee hij een belangrijk deel van Centraal-Afrika in kaart brengt. In 1879 legde hij, in dienst van Leopold II, de basis van de Onafhankelijke Kongostaat, het latere Belgisch Kongo. En van 1887 tot 1889 leidt hij de hulp-expeditie naar Emin Pasja.

Cultureel Centrum De Werf, Molenstraat 51, 9300 Aalst, 053/76.13.11
 Toegang: gratis

Museum van Deinze en de Leiestreek, Deinze
Antoon en Lucas Van Parys
 tot 20 maart

Antoon Van Parys (1884-1968) wordt beschouwd als één van de belangrijkste beeldhouwers uit de streek, gedurende de eerste decennia van de 20ste eeuw.

Bekend zijn zijn grafmonumenten, waarvan de meeste te zien zijn op de kerkhoven van Deinze en omstreken. Hij kreeg talrijke opdrachten voor oorlogsmonumenten in Oost- en West-Vlaanderen. Zijn stijl is sober en gestileerd. De vloeiende lijnen en de introverte houding der figuren getuigen van een intense vergeestelijking en een bijna mystieke beleving.

Zijn zoon, Lucas Van Parys (1920-1991) had een duidelijke voorkeur voor houtsculptuur. Naast opdrachten voor openbare monumenten beeldhouwde hij ook design-voorwerpen.

Museum van Deinze en de Leiestreek,

Lucien Matthyslaan 3-5, 9800 Deinze, 09/386.00.11
 Open: dagelijks van 14 tot 17u.30, zat.-zond. en feestdagen van 10 tot 12u. en van 14 tot 17u.. Gesloten op dinsdag

Gele Zaal
Erlend Van Landeghem
 tot 3 maart

Erlend Van Landeghem (1965) studeerde in 1990 af aan de Gentse Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, richting schilderkunst. Hij volgde daarna aan dezelfde school nog een jaar beeldhouwen, wat hem tot zijn ware roeping bracht: het maken van sculpturen. Zijn plastisch werk is een heel direct: men kan er niet naast kijken. Wat intrigeert is het mysterieuze karakter ervan. De barokke, sprookjesachtige elementen worden krachtig naar voor gebracht. Glasscherven, licht, art-nouveau-ornamenten, gerecycleerde onderdelen... bouwen een mystieke, dadaïstische sfeer op. Op een bijna agressieve manier stelt Van Landeghem aspecten van de maatschappij en het dagelijks leven in vraag. Op vrijdag 3 februari (20 uur)

nodigt de Gele Zaal het publiek uit voor een "rendez-vous" met Erlend Van Landeghem.

Gele Zaal
 Nonnemeersstraat 26,
 9000 Gent, 09/235.37.00
 Open: elke werkdag van 9 tot 17u en tijdens concerten

West-Vlaanderen

Broelmuseum, Kortrijk
Winter in het Museum
 tot 20 maart 1995

Grondlegger van het sneeuwlandschap in de schilderkunst is zonder twijfel Pieter Brueghel de Oude. Geïnspireerd door Brueghel schilderde Roeland Savery (1574-1639) de "Plundering van een dorp". De intimiteit van het witbesneeuwde dorp staat in schril contrast met het ruw geweld der plunderende soldaten. Louis Pierre Verwee (1806-1877) legde zich speciaal toe op winterlandschappen, zoals "De bevroren Leie te Kortrijk". Marthe De Spiegeleir (1897-1991) schildert een serene kerstafereel met de titel "Intimiteit". Ook werk van A. Cullet, A. Saverys, A. Schelfhout, e.a. is te zien. De expositie wordt omlijst met gedichten van Bemleff, Gemonpré, Gezelle, Kopland e.a.

Broelmuseum,
 Broelkaai 4, 8500 Kortrijk,
 056/25.78.92
 Open: dagelijks van 10 tot 12u. en van 14 tot 17u., gesloten op maandag, 25 dec. en 1 jan.
 Toegang: gratis

Cultureel Centrum.
Benedengalerij, Kortrijk
Le Musée du Petit Format
 8 tot 30 april

De inspiratie voor een rondreizende tentoonstelling met kleine werken werd gevonden in twee bestaande concepten, enerzijds "Le Musée du Petit Format", een bestaande collectie van kunstwerken op klein formaat in Couvin, en anderzijds het museum in een naaigarenkistje van kunstenaar Martin Disler, voorgesteld op Documenta. De tentoonstelling bestaat uit een 160-tal werken van internationale en Belgische kunstenaars die in twee speciaal ontworpen kabinetkasten worden geëxposeerd. Door laden open te schuiven

kan de bezoeker zelf zijn parcours uitbouwen doorheen de museumruimten.

Cultureel Centrum,
 Benedengalerij, Hazelaarstraat 7,
 Kortrijk, 056/22.07.68
 Open: dagelijks van 14 tot 18u..
 Gesloten op maandag

Museum voor Moderne Kunst, Oostende
Frans Gentils, recente werken in pastel
 18 maart tot 16 april

De poging van Frans Gentils (Turnhout, 1951) om in schilderijen en pastels de wereld weer te geven zoals die zich aan hem voordoet, wekt bij de kijker steeds ambiguë gevoelens op. Sommigen interpreteren zijn werk als gewelddadig, cynisch en apocalyptisch. De vraag is echter of het gebaar er een is van agressie of tederheid, van lijden of extase. Er kan echter niet ontkennd worden dat gevoelens van onrust en vervreemding de toeschouwer bekruipt bij zien van de naakte lichamen die de werken van Gentils bevolken. Frans Gentils beeldt zijn personages af in een onwereldse realiteit. De figuren worden in een niet eenduidig te interpreteren situatie geplaatst. Ze zijn met elkaar verbonden, maar het is een verbintenis waar je als toeschouwer nooit deel van kan uitmaken. Zo houdt Gentils van situaties en omgevingen die het individu lijken te ontkennen. Hij woont en werkt in een verlaten fabriek. De sfeer van havens of een nachtelijke autoweg werkt inspirerend. De kunst van Gentils roept vragen op en laat de toeschouwer de ruimte om zijn eigen antwoorden in te vullen. Tegelijk met deze tentoonstelling vindt de expositie "Wainer Vaccari, paintings 1983-1994" plaats. Qua thematiek en sfeer zijn er duidelijk raakpunten te vinden. Beide kunstenaars herbevolken al schilderend de aarde: de vreemde acteur bij Vaccari is bij Gentils een mutant van de oermens. Alleen de stijl is erg verschillend: minutieus bij Vaccari, impressionistisch bij Gentils.

PMMK, Museum voor Moderne Kunst,
 Romestraat 11, 8400 Oostende,
 059/50.81.18
 Open: dagelijks van 10 tot 18u., gesloten op maandag. Open op Pasen.
 Toegang: 100,-BF

Museum voor Schone Kunsten, Oostende
James Ensor in de kijker
 5 februari tot 30 april

Het Oostendse stedelijke Museum voor Schone Kunsten bezit een uitzonderlijke collectie werken van de meest beroemde Oostendse kunstenaar, baron James Ensor (1860-1949). De talrijke olieverfschilderijen, tekeningen, etsen, litho's, monotypes en geïllustreerde boeken kunnen echter niet permanent getoond worden omdat het museum kampt met plaatsgebrek. Na tien jaar meent

James Ensor. "Zelfportret met Bloemenhoed". Museum voor Schone Kunsten, Oostende.

men dat het opnieuw tijd is om de werken even uit de reserves te halen. Ook de beroemde Ensorfoto's van Maurice Antony worden uit de kast gehaald en omkaderen stijlvol de Ensortentoonstelling. Andere foto's van de meester zijn te zien in het Ensorhuis, Vlaanderenstraat 37. Ensor, die ondanks zijn beroemdheid slechts zelden de koningin der badsteden verliet, verbleef in dit woonhuis tot aan zijn dood.

Stedelijk Museum voor Schone Kunsten, Wapenplein, Oostende, 059/80.53.35

James Ensor en Ernest Rousseau Jr. in de duinen. April 1892.

Open: dagelijks van 10 tot 12u. en van 14 tot 17u., gesloten op dinsdag
 Toegang: 50,-BF, kinderen tot 14 gratis, 25,-BF voor groepen en 60+
 Geleide bezoeken aan de Ensorverzameling kunnen aangevraagd worden bij de Oostendse Gidsenkring "Lange Nelle" (059/80.78.10 of 059/70.72.07). De prijs bedraagt 1.200,-BF.

25 toegangskarten. Met deze permanente toegangskarten kan u tot 30 april het Museum voor Schone Kunsten gratis bezoeken (geldig voor meerdere bezoeken).

Cultureel Centrum Gildhof, Tielt
De Poulains (Tiens !?)
 tot 19 februari

Vijf kunstenaars, gekozen om hun integriteit, op de rand van wat men hun "mid-life" zou kunnen noemen, stelde men een tweeledige vraag: "Had u een artistiek voorbeeld?" en "Is er een exponent van de nieuwe generatie waarvan u vindt dat hij aankomend is, en waarmee u iets gemeen meent te hebben?". Dirck Braeckman, Franky Cane, Willem Cole, Johan De Wit, Bart Vansteenkiste en Stef Cafmeyer proberen te antwoorden. Kunnen we tot de conclusie komen dat kunst een proces is van affecties, van gevoeligheden en van ageren. En dat kunst reflecteren is, gecombineerd met het zoeken naar een "stem"...

Cultureel Centrum Gildhof, Sint-Michielstraat 9, 8700 Tielt, 051/40.29.35
 Open: dagelijks van 10 tot 17u., zat., zon. en feestd. van 14 - 17u.

Bakkerijmuseum, Veurne
"Het smaakt naar den trog".
Spreuken en gezegden uit de Bakkerijwereld
 tot 30 april

Hoeveel mooie spreuken en gezegden komen niet uit de bakkerswereld, zoals "dat smaakt naar meer", of "een graantje meepikken". Spreuken en gezegden worden gebruikt om een erkende waarheid of wijsheid kermachtig uit te drukken en worden telkens weer op andere situaties toegepast. In het Bakkerijmuseum worden tientallen van deze veelgebruikte uitspraken uitgebeeld "Het smaakt naar den trog". Per afdeling in het museum wordt een ander thema aangesneden: graan, brood, koek, wafelbak, spreuken in de kunst of brood in de Bijbel en de liturgie. Heel wat spreuken ontlenen we aan de Bijbel en aan de Griekse en Romeinse oudheid, andere dateren van de 17de eeuw. Bakkerijschool "Ter Groene Poorte" uit Brugge verleent haar medewerking aan de tentoonstelling met een zaal vol spreuken ... in marsepein!

Het Ensorhuis, Vlaanderenstraat 27 Oostende.
 Foto: J.J. Soenen.

Museum Ensorhuis, Vlaanderenstraat 37, Oostende, 059/80.53.35
 Open: zaterdag en zondag: van 14 tot 17 uur (tijdens de paasvakantie en van 1 juni tot 30 september: 10 tot 12u., 14 tot 17u)
 Toegang: 50,-BF, kinderen tot 14 gratis, 25,-BF voor groepen en 60+

Bakkerijmuseum, Albert I-laan 2, 8630 Veurne, 058/31.38.97 Open: dagelijks van 9 tot 12u. en van 14 tot 17u., zond. van 14 tot 17u.. Gesloten op vrijdag en zaterdag.

Museum Bloemenwereld

Maris-Stella Mabitje ontmoet Amnesty leden die voor haar actie voerden.

Met duizend brieven kan je iemand bevrijden. Maar ééntje van duizend mag ook.

(PRK 000 - 0000082 - 82)

JA, stuur mij de gratis info-brochure en campagne-affiche.

Naam : Voornaam :
 Straat : Nr:
 Postnummer : Plaats :

Ik wil graag: financieel een steentje bijdragen meedoen aan acties meer informatie
 Opsturen naar Amnesty International, Kerkstraat 156, 2060 Antwerpen. Of bel 03/271.16.16.

De door u op dit document verstrekte informatie is bestemd voor intern gebruik in de gegevensbank van Amnesty International vzw. zoals voorzien in de wet van 8.12.92 over de bescherming van het privéleven bij het gebruik van gegevensbanken.

Amnesty International
 U hebt meer macht dan u dacht.

Fotografiecircuit

Aalbeke

- O.C. Aalbeke, Krugerstraat 9
- 11 febr.-9 maart: Michel Stevens
- 11 maart-6 april: Chris Walraed
- 8 april-4 mei: Eva Depoorter
- 6 mei-8 juni: Leo Hasenbroeckx

Antwerpen

- C.C. Luchtbal, Columbiestraat 110
- 10 febr.-7 maart: Wim Van Capellen
- 10 maart-4 april: Davy Breyne
- 7 april-2 mei: Hilde Braet
- 5 mei-6 juni: Paule Blemont
- Elcker-Ik centrum
- 6-28 febr.: Raymond Mallentjer
- 6-31 maart: Cuauhtemoc Garmendia
- 3-28 april: Etienne Van Haevermaet
- 2-31 mei: Inge Sterckx

Bornem

- C.C. Bornem
- 8 febr.-6 maart: Hilde Braet
- 8 maart-3 april: Paule Blemont
- 5 april-1 mei: Raymond Mallentjer

Heist-op-den-Berg

- C.C. Zwaneberg, Bergstraat
- 10 febr.-7 maart: Eli Peeters
- 10 maart-4 april: Wim Van Capellen
- 7 april-2 mei: Davy Breyne
- 5 mei-6 juni: Hilde Braet

Heusden-Zolder

- C.C. Heusden-Zolder, Dekenstraat 40
- 10 febr.-8 maart: Jan Kempnaers
- 10 maart-5 april: Eli Peeters
- 7 april-3 mei: Wim Van Capellen
- 5 mei-7 juni: David Breyne

Hoeselt

- C.C. Hoeselt, Europalaan 2
- 10 febr.-8 maart: Krist Demasure
- 10 maart-5 april: Jan Kempnaers
- 7 april-3 mei: Eli Peeters
- 5 mei-7 juni: Wim Van Capellen

Knokke-Heist

- C.C. Knokke-Heist, 050-61.37.61, Meerlaan 30A
- 11 febr.-9 maart: Leo Hasenbroeckx
- 11 maart-6 april: Bart Leye
- 8 april-4 mei: Krist Demasure
- 6 mei-8 juni: Jan Kempnaers

Kortrijk

- C.C. Kortrijk, Sint-Maartenskerkhof 8
- 11 febr.-9 maart: Chris Walraed
- 11 maart-6 april: Eva Depoorter
- 8 april-4 mei: Leo Hasenbroeckx
- 6 mei-8 juni: Bart Leye

Marke

- O.C. Marke, Hellestraat 6
- 11 febr.-9 maart: Bernard Antkowiak

- 11 maart-6 april: Michel Stevens
- 8 april-4 mei: Chris Walraed
- 6 mei-8 juni: Eva Depoorter

Menen

- O.C. 't Ghelandt, Waalvest
- 11 febr.-9 maart: Dany Lobe
- 11 maart-6 april: Bernard Antkowiak
- 8 april-4 mei: Michel Stevens
- 6 mei-8 juni: Chris Walraed

Sint-Truiden

- C.C. De Bogaard, Minderbroedersstraat 29
- 10 febr.-8 maart: Bart Leye
- 10 maart-5 april: Krist Demasure
- 7 april-3 mei: Jan Kempnaers
- 5 mei-7 juni: Eli Peeters

Strombeek-Bever

- C.C. Strombeek-Bever, Gemeenteplein
- 8 febr.-6 maart: Davy Breyne
- 8 maart-3 april: Hilde Braet
- 5 april-1 mei: Paule Blemont
- 3 mei-5 juni: Raymond Mallentjer

Tielt

- C.C. Tielt, St.-Michielsstraat 9
- 11 febr.-9 maart: Eva Depoorter
- 11 maart-6 april: Leo Hasenbroeckx
- 8 april-4 mei: Bart Leye
- 6 mei-8 juni: Krist Demasure

Turnhout

- C.C. Turnhout, Warandestraat 42
- 8 febr.-6 maart: Paule Blemont
- 8 maart-3 april: Raymond Mallentjer
- 5 april-1 mei: Cuauhtemoc Garmendia
- 3 mei-3 juni: Etienne Van Haevermaet

Wevelgem

- O.C. Wevelgem, Iepenstraat 20
- 11 febr.-9 maart: Luc Van Muylem
- 11 maart-6 april: Dany Lobe
- 8 april-4 mei: Bernard Antkowiak
- 6 mei-8 juni: Michel Stevens

Tentoonstellingsagenda

Over de tentoonstellingen waar een (*) bij is vermeld, kan u meer informatie vinden in het Tentoonstellingsnieuws

België

Provincie Antwerpen

Antwerpen

- Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven, Minderbroedersstraat 22, 03/232.55.80
- tot 25 maart 1995: "Een kwestie van smaak". Menu's en culinaire archivalia (*)
- Centrum 't Elzenveld, Lange Gasthuisstraat 45, 03/223.56.28
- tot 12 febr.: Ondrej Kohout (Prof. Sommézaal)
- 17 febr.-05 maart: Eugène Van Vliet
- 03 maart-16 apr.: De sokkel van Teniers (Sint-Jorispad)
- 10 maart-26 maart: Kischka en Rauch (Prof. Sommézaal)
- 31 maart-30 apr.: Hilde Meeuwis (Prof. Sommézaal)
- Cultureel Centrum Luchtbal, Columbiestraat 110, 2030 Antwerpen, 03/542.49.40
- tot 12 maart: Van Harem tot Hollywood (*)

deSingel

- Desguinlei 25, 03/248.38.00
- 1 maart-2 apr.: "Het landschap". Vier internationale landchapsontwerpers: Michel Desvigne & Christine Dalnoky (Frankrijk); Georges Hargreaves (U.S.A.); Elias Torres Tur & José Antonio Martínez La Pena (Spanje); West 8 (Nederland)(*)

Etnografisch Museum

- Suikerui 19, 03/232.08.82
- 21 apr.-14 aug.: Kunst uit Angola

Hessenhuis

- Falconrui 53, 03/232.84.28
- tot 23 apr. 1995: "Artes do Fogo". Ceramiek & glas uit Portugal (*)

Jordaenshuis

- Reyndersstraat 6, 03/232.84.28
- tot 14 febr.: W. Moszowski
- 24 febr.-2 apr.: Zhou Shanglie
- 7 apr.-14 mei: J.P. Comelis, R. Delrue
- 19 mei-25 juni: P. De Koninck, R. Thys

KB-Toren

- Technocentrum, Eiermarkt 20, 03/202.96.33
- tot 1 apr.: Milieutechnologie

Koninklijk Museum voor Schone Kunsten

- Leopold de Waelplaats 1-9, 03/238.78.09
- tot 24 febr.: Ernst Barlach (*)
- 22 apr.-25 juni: Luc Peire (*)

Museum Plantin-Moretus en Stedelijk Prentenkabinet

- Vrijdagmarkt 22, 03/233.02.94
- 1 apr.-30 juni: Jos Hendrickx (1906-1971): grafiek en tekeningen

MUseum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen

- Leuvenstraat 32, 03/238.59.60
- tot 19 febr.: Boyd Webb (GB): nieuw werk (1992-1994)
- tot 19 febr.: Aankopen van de Vlaamse Gemeenschap (1992-1993)
- 11 maart-21 mei: Denmark: a grip on news 1972-1995
- 11 maart-21 mei: Felix Droese
- 11 maart-21 mei: De Praktijk: Stephen Sack, the chromosomic memory
- vanaf 11 maart: De Verzameling
- 11 maart-16 apr.: Frédéric Le Junter
- 2-14 mei: Pat Van Hemelrijck
- Nationaal Scheepvaartmuseum, Steenplein 1, 03/232.08.50
- tot 19 febr.: Fototentoonstelling over de havens van Le Havre, Lissabon, Marseille en Antwerpen

Provinciaal Centrum Arenberg

- Arenbergstraat 28, 03/202.46.11
- tot 15 maart: "Met tastende ogen": fotografie van Christine Pluymers
- 15 maart-15 apr.: Hoveberg-Krauwelenhof: artistiek talent van mentaal gehandicapten
- 15 apr.-31 mei: Luc Perdieu, fotobeelden

Provinciaal Diamantmuseum

- Lange Herentalsestraat 31-33, 03/231.86.45
- tot 5 maart: "Belgisch Brijlant. Diamantcreaties van Laurent Max De Cock"

Provinciaal Museum voor Fotografie

- Waalse Kaai 47, 03/216.22.11
- tot 5 febr.: Jacques Sonck: "Lotgenoten" (*)
- tot 5 febr.: Charles Leirens: "Schenking Virginia Haggard-Leirens" (*)
- tot 24 febr.: "Het beste merk voor fotowerk". 100 Jaar Gevaert-reclame (*)
- 17 febr.-17 apr.: "Nogal onfatsoenlijk, maar zeker verleidelijk"
- 17 febr.-17 apr.: Bertien van Manen: "A hundred Summers. A hundred Winters"
- 21 apr.-18 jun.: Martin Parr: Home and Abroad

Sint-Lucaspassage

- Sint-Jozefstraat 35
- 1-31 maart: Jan Van Munster (NI), installaties
- 24 apr.-19 mei: Mathilde Cuypers (NI), schilderijen
- 29 mei-16 juni: Paul Gees (B), installaties

Stadsfeestzaal

- Meir, 03/232.84.28
- tot 11 sep.: "Bevrijde stad" 1944-1994

Volkskundemuseum

- Gildekamersstraat 2-6, 03/220.86.63
- tot 31 maart: Droomwereld van Poppen (*)

Zoo-museum

- Koningin Astridplein 26, 03/231.16.40
- 31 maart-4 okt.: Insecten uit het Tropisch Regenwoud
- Berchem
- C.C. Berchem, Driekoningstraat 126, 2600 Berchem, 03/239.59.08
- tot 26/3: Aboriginal-kunst (*)

Bornem

- Cultureel Centrum Ter Dift, St-Amandsesteenweg 41-43, 03/889.76.65
- tot 5 febr.: "Tekening/prent", Ellen Augustijnen, Hugo De Smaele, André Detloff, Piet Raemdonck, Roger Raveel, Panamarenko, Dan Van Seeveren, Raoul De Keyser e.a.
- Deurne
- Provinciaal Museum voor Kunstambachten Sterckshof - Zilvercentrum

- Hooftvunderlei 160, 03/324.02.07 of 03/324.71.76
- 25 maart-21 mei: "Argenti Italiani", evolutie van het Italiaanse zilverdesign uit de 20ste eeuw.

Edegem

- Gemeentelijk Kunstcentrum - Huis Hellemans, Srijdersstraat 14, 03/457.22.44
- tot 5 febr.: Yves Velter, techniek-kunst-metaal
- 11 febr.-5 maart: Francine De Groote, aquarel
- 8 apr.-30 apr.: Denise Dralans, Mon Gelpel, Lut Tomsin

Geel

- De Slijperij, Doelenstraat 41, 014/58.27.51
- tot 5 maart: "De Slijperij" met werk van Marc Cruyberghs, Jef Gysen en Michel Helsen
- 18 maart-9 apr.: Yves De Langhe: recente houtsneden
- 22 apr.-14 mei: Jaak Hillen, May Oostvogels
- 27 mei-18 juni: Luc Gobyn: "Mi propio Quetzalquatl"

Herentals

- Galerij Kunsthuis, Lierseweg 53, 014/22.59.77 of 014/21.53.30
- 18 febr.-12 maart 1995: M. Wordragen
- 18 maart-9 apr.: Jacobs Leo

Mechelen

- Speelgoedmuseum, Nekkerspoel 21, 015/55.70.75
- tot 19 ma. 1995: "Europa Ludens Oostenrijk" (*)

Sint-Amands

- Emile Verhaerenmuseum, Kaai 22, 052/33.08.05
- 1 apr.-31 okt.: Marie Gevers, in het spoor van haar "oom" Emile Verhaeren

Sint-Niklaas

- Stedelijk Museum Zwijgershoek, Regentiestraat 61-63, 03/777.29.42
- tot 29 jan. 1995: Mercator en

☆☆☆☆
KURHOTEL
BAD EMS

Bad Ems, nabij Koblenz, is gelegen midden in het natuurpark Nassau, aan één der meest idyllische rivieren van Duitsland: de Lahn. Omgeven door het ca. 460 m hoge beboste Taunusgebergte en het Westerwald, behoort Bad Ems terecht tot één der bevoorrechte bestemmingen in Duitsland. Deze wondermooie plek geniet tevens van een mild klimaat. Mooie parken, gezellige promenades, rustige wandelwegen, sport- en ontspanningsmogelijkheden staan garant voor een aangenaam verblijf.

Het Kurhotel Bad Ems is een éénmalig gerestaureerd palace-hotel, gelegen aan de oevers van de Lahn.

Infrastructuur

- Gezellig ingerichte kamers, alle voorzien van kleuren-T.V., wekkerradio, telefoon, minibar en een badkamer met bad of douche en WC. • Lift • Receptie • Uitstekend restaurant 'BENEDETTI'. • Gezellige hotelbar • Rustig café met terras • 'Gemütliche' wijn- en biertube

Gratis sport- en ontspanningsmogelijkheden in het hotel

- Overdekt thermaal zwembad • Sauna

Sport- en ontspanningsmogelijkheden tegen billijke vergoeding

- Solarium • Schoonheidsinstituut

Sport- en ontspanningsmogelijkheden in de onmiddellijke omgeving

- Vele kilometers uitgestippelde wandelwegen • Fietsverhuur • Motorbotenverhuur • Tennis (overdekt en openlucht) • 18-holes golfbaan op ca. 8 km • Paardrijden • Kano- en kayakvaren • Vissen • Minigolf

Interessante niet te vergeten uitstappen

In Bad Ems zelf:

- Kuurhuis met de mooiste marmenzaal in Duitsland • Het casino • De Romeinse bron • De Benedettisten • De Russische kerk • Het keizerstandbeeld • De Bronnentoren • De Bismarktoren

In de omgeving:

- De 'schiefes' Torenn het Zwitserse dal • De Romeinse wachttoren • Het wondermooie Westerwald • Enz., enz. ...

Alle toeristische informatie over Duitsland kan U gratis bekomen op volgend adres:

Deutsche Zentrale für Tourismus
Luxemburgstraat 23 - 1040 Brussel
(02) 512 77 44

Reservaties zijn mogelijk bij alle erkende reisbureaus.

zijn boeken. De veilingcatalogus van de boeken van G. Mercator, Leiden, Thomas Basson, 1604 (*)

Stedelijke Academie voor Schone Kunsten
Vierkante Zaal, Boonhemstraat (ingang Van Britsomstraat)
• tot 12 febr.: "DOOF/XXII doeken", werk van Eric De Haes

Provincie Brabant

Brussel

Archief en Museum van het Vlaams Leven

Visverkoopersstraat 13 Bus 1, 1000 Brussel
• 01 maart-31 mei: Brouwerijen in Brussel

Autoworld

Jubelpark 11, 1040 Brussel, 02/736.41.65
• 10-12 maart: Internationaal Salon van de Cabriolet
• 26 maart: Tentoonstelling en beurs der Numismaten
• 28 apr.-1 mei: Salon van Modelisme

BBL-galerij

Koningsplein 6
• tot 19 febr.: Michelangelo Pistoletto
• 3 febr.-26 maart: "In de schaduw van Babel", 500 onuitgegeven voorwerpen uit het Antieke Nabije Oosten

Belgisch Centrum van het Beeldverhaal

Zandstraat 20, 1000 Brussel, 02/219.19.80
• tot 26 febr.: Happy Birthday, Mister Movie (*)
• 28 febr.-23 apr.: Jong Russisch striptalent (*)

Bibliotheek Wittockiana

Bemelstraat 21-23, 1150 Brussel, 02/770.53.33
• 01 apr.-30 mei: Gust en Gust Kulche, aquarellen en boekbanden

Espace Photographique Contretype

Verbindingslaan 1, 1060 Bruxelles, 02/538.42.20
• tot 5 maart: Denise Coenen
• 19 apr.-28 mei: Jean Paul Brohez, Marco Zanta
• 08 maart-16 apr.: Artiesten van de Franse Gemeenschap en Catalaanse artiesten

KB Galerij

Grote Markt 19, 1000 Brussel, 02/517.56.71
• 22 febr.-16 apr.: "Djulsjir. Weefsels tot afweer en bescherming" (*)

Galerij Christine en Isy Brachot

Villa Hermosastraat 8, 1000 Brussel, 02/512.14.16
• tot 31 maart: Hulde aan Paul Delvaux

Galerie van het Gemeentekrediet

Passage 44, Kruidtuinlaan 44, 02/222.47.07
• tot 19 febr.: "Brood doet leven": betekenis en rol van het brood in Europa.

Goëthe-Instituut

Belliardstraat 58, 02/230.39.70

• 15 maart-15 apr.: Kritische Grafik der Weimarer Zeit
Japanse Toren
Van Praetlaan 44, 1020 Brussel, 02/268.16.08

• tot 2 apr.: "Samourai"

Kindermuseum

Burgemeesterstraat 15, 02/640.01.07

• tot 31 mei: "Je leven vol kleur"

Koninklijke Bibliotheek Albert I

Kunstberg, 1000 Brussel, 02/519.53.11
* 15 febr.-15 maart: De wereld van het boek in de klassieke oudheid

Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen

Vautierstraat 29, 02/627.42.11
• tot 2 apr.: "Bewegende reuzeninsekten"

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, afdeling Moderne Kunst

Koningsplein 1-2, 02/508.32.11
• 28 febr.-23 apr: Rulot verdoemde kunstenaar? (*)

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, afdeling Oude Kunst

Regentschapsstraat 3, 02/508.32.11
• tot 12 febr. 1995: Van Vouet tot David in de Franse Schilderkunst (17de en 18de eeuw) (*)

Koninklijk Museum van het Leger en van Krijgsgeschiedenis

Jubelpark 3, 1040 Brussel, 02/733.44.93
• tot 15 mei 1995: "Ik was 20 in '45". Overzichtstentoonstelling van de Tweede Wereldoorlog (*)

K.U.Leuven

Vrijheidslaan 17, 02/412.43.30
• 24 febr.-29 apr.: "Als dwergen op schouders van reuzen?" Renaissance in meervoud (8ste-16de eeuw).

Museum van Elsene

Jean Van Volsemstraat 71, 02/511.90.84
• maart: Hedendaagse Belgische kunstenaars

Het Museum voor Blinden

Jubelpark 10, 1040 Brussel (ingang Nervierslaan), 02/741.72.11
• tot 18 juni 1995: Sierkunsten in de Nederlanden tijdens de Bourgondische en Habsburgse periode (*)

Museum voor de Kant en het Kostuum

Violetstraat 6, 02/512.77.09
• 10 febr.-30 okt.: "Oorlog in kant": Tentoonstelling n.a.v. 300ste verjaardag bombardement van Brussel door het leger van Lodewijk XIV. Overzicht van de mode in de 18de eeuw.

Paleis voor Schone Kunsten (hall)

Ravensteinstraat 23-Koningsstraat 10, 02/507.84.66

• 24 febr.-21 mei: "Fiamminghi a Roma"

Stichting voor Architectuur

Kluisstraat 55, 1050 Brussel, 02/649.02.59
• tot 16 apr.: Het kijkappartement van de eeuw

VUB - Gallery

Trefcentrum Y', Pleinlaan 2, 1050 Brussel, 02/641.23.25
• tot 17 febr.: Ou Yang Wen Dong "Digest"

Dilbeek

Ontmoetingscentrum Westrand

Kamerijklaan z/n, 02/466.20.30
• tot 26 febr.: Relaties Sigrid en David Tanghe
• 6-26 maart: Relaties Martin en Manu Baeyens

• 31 maart-30 apr.: Confrontatie Koen Broucke en David Claerbout

Gaasbeek

Kasteel van Gaasbeek

Kasteelstraat 40, 02/532.43.72
• 2 apr.-28 mei: Pierre Henry, kunstschilder

Leuven

Galerie Transit

Tiensevest 39, 016-22.62.44
• tot 05 februari: "Les Amants" Johan Creten

Provinciemuseum P. van Humbeek - M. Piron

Mechelsevest 108, 016/22.28.93
• tot 12 maart: Marc Gysels
• 18 maart-16 apr.: Willy Van Eeckhout
• 22 apr.-14 mei: Hedendaagse kunstambachten

Strombeek-Bever

Cultureel Centrum Strombeek Gemeenteplein, 1853 Strombeek-Bever, 02/267.41.56/57
• tot 9 februari: "Wit over zwart"

• 2 tot 16 maart: "Musée du Petit Format"

• 24 maart-9 apr.: Francis Génin (etsen, gouaches, aquarellen)

• 21 apr.-12 mei: Albert Pepermans en Hugo Claus (tekeningen en schilderijen op papier)

Vaalbeek

Kunstcentrum Vaalbeek
 Prosperdreef 9, 016/40.32.08
 • 19 febr.-05 maart: Etnische kunst (Afrika)
 • 26 maa-09 apr.: Els Vos - etsen

Provincie Limburg

Beringen

Casino Beringen
 Kioskplein 25,
 011/42.15.26
 • tot 26 febr.: "Beeldtaal": Foto's van de communicatieschool HOBBOH
 • 3-26 maart: Aquarellen van Tonnie Hurkmans
 • 7-30 apr.: Schilderijen van Ans Wortel

Bokrijk

Het Domein Bokrijk
 011/22.45.75

• 1 april: opening van het openluchtmuseum
 • 1 mei: plantendag

Hasselt

Cultureel Centrum
 Kunstlaan 5, 011/22.99.31
 • tot 19 febr.: Nadine Tasseel
 • tot 19 febr.: Retrospectieve tentoonstelling Maurice Haccuria, schilder, graficus, beeldhouwer
 • 24 febr.-9 apr.: Reportage-

fotografie: Kristof Degrauwe, Damienne Flipo, Nicola Mancini en Tom Stappers

• 24 febr.-9 apr.: Bea
 • 21 apr.-14 mei: Stephen Sack
 • 21 apr.-14 mei: Perestroïka
 • 19 mei-25 juni: Hilde Braet: Boudoir
 • 19 mei-25 juni: Raf Verjans

Stedelijk Modemuseum

Groenplein 1,
 011/23.96.21
 • voorjaar 1995: officiële opening van het Modemuseum

Stedelijk Museum Stellingwerff-Waerdenhof

Maastrichterstraat 85,
 011/24.10.70
 • 25 maart-23 apr.: Ray Remans

Lommel

De Adelberg
 Adelbergpark 1, 011/55.35.11

• tot 5 maart 1995: "Goed Bekeken". Een tentoonstelling over gezichtsbedrog

• 17 maart-30 apr.: Paul Sochachi

Neerpelt

Dommelhof - Provinciaal Instituut voor Cultuur en Sport
 Toekomstlaan 5, 011/64.27.05

• tot 12 febr. 1995: Lucas Pellens - Stefan Custers (*)

• 18 febr.-26 maart 1995: Anne Heyman

• 1 apr.-7 mei: Hilde Keunen

Sint-Truiden

Museum Vlaamse Minderbroeders

Capucienessenstraat 3,
 3800 Sint-Truiden
 • tot 19 febr.: "Zilver bij de minderbroeders"

Turnhout de Warande

Warandestraat 42, 2300 Turnhout, 014/41.94.94
 • 4 maart-16 apr. 1995: Hans Vandekerckhove: Mirror, Mirror me (*)
 • 8 maart-23 apr.: Herman Sorgeloos: foto's voor Rosas (*)

• 6 mei-4 juni: Senegal in Turnhout

Provincie Oost-Vlaanderen

Aalst

C.C. De Werf
 Molenstraat 51, 053/76.13.11

• tot 19 febr.: De kus in het dagelijks leven en in de kunst
 • 3-12 maart: "Een dagboek voor de toekomst". De wereld van Anne Frank in België

• 25 maart-7 mei: Stanley, journalist en ontdekkingsreiziger (1841-1904) (*)

Centrum Netwerk

De Ridderstraat 28,
 053/78.89.81
 • tot 25 febr.: Hans Verhaegen
 • 11 maart-15 apr.: Yves Vanpevenaeghe

Galerie In Situ

Arbeidsstraat 106-108,
 053/71.06.46
 • tot 5 maart: "Auf Draht" Tina Haase

Deinze

Museum van Deinze en Leiestreek

Lucien Matthyslaan 3-5,
 09/386.00.11
 • tot 20 maart: Antoon en Luc Van Parys, twee generaties beeldhouwers (*)

• 01 apr.-08 mei: Tentoonstelling naar aanleiding van 400 jaar Ooidonk

Dendermonde

Vleeshuismuseum

Grote Markt 32
 • 1 apr.-21 mei: Aanwinsten

Zwijvekemuseum
 Nijverheidsstraat 1, 052/21.30.18

• tot 19 maart: Archief terug thuis
 • 2 apr.-18 juni: Dendermonde in oude prentkaarten

Deurle

Museum Dhondt Dhaenens

Museumlaan 14, 091/82.51.23

• 12 febr.-26 maart: Marthe Wéry
 • 2 apr.-14 mei: Willem Cole

Gent

Centrum voor Kunst en Cultuur
 St-Pietersabdij, St-Pietersplein
 * 17 maart-25 juni: Wijnhandel in historisch Gent

* 18 maart-02 apr.: Van Mercator tot Frimout

Galerie F17

Fortlaan 17, 09/222.00.33
 • 27 jan.-5 maart: Günter Brus: illuminiertes vakuüm

Gele Zaal
 Nonnemeersstraat 26,
 09/235.37.03

• tot 3 maart: Erlend Van Landeghem, kunstpermanentie

Hortus Michel Thiery
 Berouw 55, 09/225.05.42
 • tot 25 febr.: "Art of dreams". Speelgoed uit Afrika, "kunst is kinderspel".

Museum Dokter Guislain
 Jozef Guislainstraat 43,
 09/226.12.91

• tot 30 apr.: "Doodgezwegen". Experimenten en moord op zwakzinnigen en andere onwaardigen in Nazi-Duitsland

Wilt u uw collectie Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen aanvullen?

Van volgende oude jaargangen (in bordeaux of blauwe ringmappen) zijn nog exemplaren beschikbaar!

Het aantal is zeer beperkt. Er wordt geleverd tot uitputting van de voorraad.
 De prijs per jaargang bedraagt 600,-BF.

Jaargang 6 (1968), jg. 8 (1970),
 jg. 10 (1972), jg. 13 (1975),
 jg. 14 (1976), jg. 15 (1977),
 jg. 16 (1978), jg. 18 (1980),
 jg. 19 (1981), jg. 20 (1982)

Ontbreken u nog opbergbanden? Volgende banden zijn nog beschikbaar:

83-84 (grijs, bevat 2 jaargangen)
 85-86 (idem)
 87-88 (idem)
 89-90 (idem)
 91-92 (idem)
 1993 (wit, bevat 1 jaargang)
 1994 (idem)

Volgende losse edities zijn bij ons beschikbaar.

De prijs per los nummer bedraagt 200,-BF. Vanaf 4 exemplaren: 150,-BF per nummer.

91/1 Het Stedelijk Museum Vanderkelen-Mertens in Leuven
 91/2 Exlibris
 91/3 1980-1990 Fragmenten van architectuur in België
 91/4 De Sint-Baafskathedraal in Gent
 Deel 1: Monument en heiligdom

92/1 De Sint-Baafskathedraal in Gent
 Deel 2: Een kunstkamer
 92/2 Belgisch Centrum van het Beeldverhaal, Brussel

93/1 Onze-Lieve-Vrouwekathedraal, Antwerpen
 93/2 Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Antwerpen
 93/3 Glas in Vlaamse musea
 93/4 Het Museum voor Sierkunst in Gent

94/1 Kasteel van Gaasbeek
 94/2 Hans Memling, het succes van een kunstenaar
 94/3 Het Provinciaal Gallo-Romeins Museum, Tongeren
 94/E Laat-gotische beeldhouwkunst in België
 94/4 Fragmenten van fotografie in België

Hoe kunt u bestellen?

Door storting op rekeningnummer **448-0007361-87** van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen met vermelding
 • gewenste jaargangen (600,-BF per jaargang) vb. jg. 6 (1968)
 • het nummer van de losse nummers 200,-BF of 150,-BF bij aankoop van minimum 4 exemplaren vb. 91/4, 92/2

aanvullen?

Museum van Hedendaagse Kunst Gent

Citadelpark, 09/221.17.03
• tot 28 febr.: Tekeningen, grafiek en multiples uit eigen collectie.

Museum voor Industriële Archeologie en Textiel

Minnemeers, 09/223.59.69
• tot 05 maart: Verhalen uit de Minnemeers

• 26 maart-28 mei: Orchideeën- en Azaleakweker Charles Vuylsteke, Finfleur van de Belgische Sierteelt

Museum voor Schone Kunsten

Citadelpark, 09/222.17.03

• 25 febr.-7 mei: Duitse impressionistische grafiek: Liebermann, Corinth, Slevogt

Museum voor Sierkunst

Jan Breydelstraat 5, 09/225.66.76

• 11 febr.-12 maart: Chris Van Der Hoef, nieuwe kunst en art deco

• 11 febr.-12 maart: "Au clair de la lune": glas, zilver in dialoog

• 25 maart-7 mei: Japanse juwelen en meubelen van de Amerikaanse ontwerper Alan Wexler

Stedelijke Openbare Bibliotheek

• 01 febr.-15 febr.: Chinese literatuur Jan Van Herreweghe
• 17 maart-12 apr.: Project rond gehandicapten
• 20 apr.-29 apr.: Rond de Floralien

Witte Zaal

Hoger Sint-Lucasinstituut Gent, Posteermestraat 64

• tot 10 febr.: Mac's MAss. Media Act shiny scenes

• 28 febr.-24 maart: "Kunst en Stad". Een visie op Gent van verschillende kunstenaars

Kruishoutem

Stichting Veranneman

Vandevoordeweg 2, 09/383.52.87

• tot 25 febr.: 20 jaar Stichting Veranneman. 70 jaar Emiel Veranneman

• 25 maart-6 mei: Pierre Soulages, Jan Vannet en Hans Bellaert

Lede

't Hof te Puttens

Wichelsestraat 20-22, 053/80.51.30

• tot 12 febr.: Gisela Vacca en Nico Vrieling

• 17 febr.-19 maart: Rafael Gorsen

• 24 maart-23 apr.: schilderijen uit de Australische Aboriginal cultuur

• 28 apr.-5 juni: Bernard Bosschaert (impressionist) en Willy Coleman (expressionist)

Zottegem

Provinciaal Archeologisch Museum

Paddestraat 7, 09/360.67.16

• 18 febr.-30 juni: "Steek je kop eens in het zand".

Tentoonstelling bedoeld om jongeren vertrouwd te maken met diverse aspecten van de archeologie.

Provincie West-Vlaanderen

Kortrijk

Broelmuseum

Broelkaai 4 (ingang Burg, Tayaertstraat), 056/25.78.92

• tot 20 maart 1995: Winter in het Museum (*)

Cultureel Centrum.

Benedengalerij

Hazelaarstraat 7, 056/22.07.68

• tot 5 maart 1995:

Werken in Wallonië. Gestes et attitudes des travailleurs de Wallonie

• 8-30 apr.: Le Musée du Petit Format (*)

Oostende

Galerie "De Peperbusse"

Prins Boudewijnstraat 7, 059/70.28.80

• tot 19 febr.: Internationale

Cartonisten

• 10 maart-2 apr.: "Pias" (kunstenaarscollectief): Flor

Vandekerckhove & Annie Vanhee, schilderijen

• 14 apr.-7 mei: Georges Demeu, schilderijen en beelden

• 19 mei-11 juni: Jan Latinne, schilderijen

Museum Ensorhuis

Vlaanderenstraat 27, 059/80.53.35

• tot 31 mei: "Ensor op foto", portretfoto's van Ensor uit de museumverzameling

Museum voor Schone Kunsten

Wapenplein, 059/80.53.35

• tot 26 maart 1995: Accrochage van de volledige James Ensor verzameling van het museum (schilderijen, tekeningen, monotypes, etsen, litho's)

• 5 tot 28 febr.: de schenking Martha Velle (1907-1994)

• 4 tot 26 maart: James De Conynck, kunstschilder

Provinciaal Museum voor Moderne Kunst

Romestraat 11, 059/50.81.18,

• tot 17 maart 1995 is het museum gesloten

• 18 maart-16 apr.: Wainer Vaccari, schilderijen

• 18 maart-16 apr.: Frans Gentils, recente pasteltekeningen

• 6 mei-18 juni: Bram Bogart, retrospectieve tentoonstelling

• 6 mei-18 juni: Jozef Peeters, pionier van de abstracte kunst in Vlaanderen

Roeselare

Gaselwest

Leenstraat 72, 8800 Roeselare, 051/23.37.11

• tot 12 febr.: Tekeningen van Paul Vanhee

• 18 febr.-5 maart: Schilderijen van Jean-Jacques Deweerdt

• 18 maart-2 apr.: Schilderijen en beeldhouwwerken van Reza Hatamiyan

Tielt

Cultureel Centrum Gildhof

Sint-Michiëlstraat 9, 8700 Tielt, 051/40.29.35

• tot 19 febr.: De Poulains (Tiens !!) (*)

Art Gallery CD

Kortrijkstraat 44, 051/40.60.57

• 12 febr.-26 maart: Paul Gees. Installaties, beelden en tekeningen

Veurne

Internationaal Bakkerijmuseum W.P.

Zuidgasthoeve, Albert I-iaan 2, 058/31.38.97

• tot 31 maart: "Het smaakt naar den trog". Spreuken uit de bakkerijwereld (*)

Nederland

Amersfoort

De zonneshof - centrum

beeldende kunst

Zonneshof 4A, P.O. 699, 0031/33.63.30.34

• tot 30 apr.: Mondriaanhuis: Driedimensionale Typografie, Correctie II

Amsterdam

Rijksmuseum

Stadhouderskade 42, 00/31/20/673.21.21

• tot 12 febr.: Sierpapier

• tot 19 feb.: Sits. Geschilderde katoen uit India

Stedelijk Museum

Paulus Potterstraat 13, 00/31/20/573.29.11

• tot 15 febr.: 1995: Pierre Culot

Tropenmuseum - Koninklijk Instituut voor de Tropen

Linnaeusstraat 2, 00/31/20/568.82.95

• tot 19 maart: "Een diplomaat ontdekt Arabië". Historische foto's uit de collectie Van der Meulen

• tot 20 aug.: Nomaden in Centraal-Azië

Van Gogh Museum

Paulus Potterstraat 7, 00-31-20-570.52.00

• 10 feb.-5 juni: "In Perfect Harmony". Schilderijen en lijst 1850-1920

Vlaams Cultureel Centrum 'De Brakke Grond'

Nes 45, 00/31/20/622.78.60

• tot 5 febr.: "Nachtleven". Foto's van de Vlaamse

fotjournalist Frank Toussaint

• tot 5 maart: "De Materie - Inspiratiebron voor een Dramatische Vormgeving"

• 10 maart-7 mei: "In de verborgenheid van het icoon". Philippe Vandenberg (B) en Ton Slits (NL)

• 10 maart-7 mei: Foto's van Malou Swinnen en Jolande des Bouvrie

• 12 mei-18 juni: Dertig pioniers van de Vlaamse fotografie

• 12 mei-18 juni: Filip Claus (De Morgen) en Patrick De Spiegelare (Knack) en Daniël Koning en Joep Lennaerts (De Volkskrant)

• 12 mei-18 juni: Foto's van Stijn Streuvels

Breda

De Beyerd

Boschstraat 22, 00/31/76/22.50.25

• tot 19 febr.: "Crossing Over-Changing Places". Grafiek en werk op papier van 46 Amerikaanse kunstenaars

• tot 19 febr.: Jiri Kolar: "Hommage aan Mondriaan", collages

• tot 19 febr.: Jacques van Alphen: "Stippen, lijnen en vlakjes in eindeloos wit", schilderijen

Den Haag

Haags Gemeentemuseum

Stadhouderslaan 41, 2517 HV Den Haag

• tot 30 apr.: Piet Mondriaan 1872-1944 (*)

Dordrecht

Dordrechts Museum

Museumstraat 40, 00/31/78/13.41.00

• tot 5 maart: Lataster (1920)

• 19 maart-17 apr.: Rein Dool (1933)

• 3 maart-7 mei: Jan Bor (1910-1994)

Eindhoven

Stedelijk Van Abbemuseum

Bilderdijklaan 10, 00/31/40/38.97.30

• tot maart 1995 is het museum gesloten

Helmond

Gemeentemuseum Helmond

Kasteelplein 1, 00/31/49/204.74.75

• 5 febr.-26 maart: Karin Arink: "Verstremelingen", sculpturen 1993-1995

• tot 2 apr.: "WERK-stukken". Visies van de kunstenaar op de arbeidende mens (1870-1940)

's Hertogenbosch

Noordbrabant Museum

Verwersstraat 41, 00/31/73/13.38.34,

• tot 23 apr.: 1995: "Schoonheid en Burgerzin". Biedermeierkunst uit Wenen, 1815-1848

• apr.-mei: De Tuinen van Kew in een reeks affiches vanaf 1900

• 6 mei-27 aug.: "Rock Around The Clock". De triomftocht van de jeugd, 1945-1995

Stedelijk Museum voor Hedendaagse Kunst, Het Kruidhuis

Citadellaan 7, 00/31/73/12.21.88

• tot 26 maart: "Mode & Sieraad". Acht koppels van Nederlandse mode- en sieraadontwerpers

• tot 26 maart: "Jewels of Fantasy". Modesieraden van de 20ste eeuw

Laren

Singer Museum

Oude Drift 1, 1251 BS Laren NH, 00/31/21.531.56.56

• tot 19 febr.: Expressionisme in Nederland 1910-1930

Leiden

Het Koninklijk Penningkabinet

Rapenburg 28, 00/31/71/12.07.48

• tot 1 mei: "Gewogen of bedrogen", Valsemunterij en geldwegen in de Nederlanden

Maastricht

Mecc

• 11 maart-19 maart: 25 Eeuwen Cultuureschiedenis van Zwitserland

Rotterdam

Museum Boymans-Van Beuningen

Museumpark 18-20, 00/31/10/441.94.00

• tot feb.: 1995: Rotterdam: de jaren zestig

Nederlands

Architectuurinstituut

Museumpark 25, 3015 CB Rotterdam, 00/31/10/440.12.00

• tot 12 maart: Arata Isozaki, architect

Tilburg

De Pont Stichting voor Hedendaagse Kunst

Wilhelminapark 1, 00/31/13/43.83.00

• tot 12 feb.: 1995: Jeff Wall (1946, Vancouver)

Nederlands Textielmuseum

Goirkestraat 96, 00/31/13/42.22.41

• tot 26 maart: 2010, high-tech-textiel. Kunst, design, architectuur

Utrecht

Centraal Museum Utrecht

Agnetenstraat 1, 3512 XA Utrecht, 00/31/30/36.23.62

• tot 19 febr.: "Beelden uit een Bisschopstad". Utrechtse beeldhouwkunst uit de middel-eeuwen en de renaissance (*)

Ateliers, cursussen en performances ...

Ateliers

Antwerpen

Museum voor Fotografie

Waaile Kaai 47, 2000

Antwerpen, 03/216.22.11

• Foto-ateliers voor jongeren en volwassenen rond de thema's "Zelf de fotografie opnieuw uitvinden" en "Fotografie verder ontdekken" telkens 4 sessies van 2 uur. Prijs: 500,-BF (11 tot 18 jaar) - 1000,-BF voor volwassenen. Inlichtingen en inschrijvingen: Educatieve Dienst, Ann Van Dyck, tel.: 03/216.22.11.

Brussel

Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis

Museumatelier op zondag

• Zo. 5, 12 en 19 februari:

"Vreemde kunst uit Vietnam, Cambodja en Thailand" (10.30 tot 12.30u.)

Verzameling: Zuidoost-Azië. Voor kinderen van 6 tot 12 jaar.

Bijdrage 130,-BF.

• Zo 12 en 19 maart:

"Portretten" (10.30 tot 12.30u.)

Verzameling: Rome en Egypte.

Voor kinderen van 6 tot 12 jaar.

Bijdrage 130,-BF.

Informatie: Educatieve en culturele dienst 02/741.73.13

Gent

Museum voor Schone Kunsten

Citadelpark, 9000 Gent,

09/222.17.03

• Jeugdatelier tijdens de schooluren voor kinderen en jongeren van 5 tot 21 jaar, aangepast aan het niveau en telkens voorafgegaan door een rondleiding over een bepaald thema of een bepaalde periode. Prijs per leerling: 100,-BF; gratis voor Gentenaars en Gentse scholen (behalve tijdens tentoonstellingen). Aanvragen minstens 14 dagen op voorhand

Lezingen

Antwerpen

Koninklijk Museum voor Schone Kunsten

Leopold de Waelplein, 03-248.08.10

"Wintervoordrachten"

• 5 februari: Jürgen Doppelstein

(conservator van het Ernst

Barlach Museum Wedel):

"Ernst Barlach"

• 19 februari:

Dr. Paul Vandebroek

(werkleider aan het KMSKA):

"De belangstelling voor vreemde

culturen tijdens de economische

expansie van Antwerpen

in de eerste helft van de 16de

eeuw"

• 5 maart: Leo Wuyts (oud-

wetenschappelijk-bibliothecaris

KMSKA): "Beschouwingen bij

enkele altaarstukken van Rubens uit de verzameling van het KMSKA"

• 19 maart: Dr. Jean Pierre De

Bruyn (directeur Kunstacademie

Hamme): "De Keizerskapel te

Antwerpen"

• 2 april: Prof. Dr. Paul Korteman

(hoogleraar Katholieke

Universiteit Leuven): "De woor-

den bewaren in beelden. De

embleem-oefeningen in de Zuid-

Nederlandse Jezuitencolleges".

Alle wintervoordrachten hebben

plaats om 11 uur.

Toegangsprijs 50,-BF

deSingel, Blauwe Zaal

Naar aanleiding van de

tentoonstelling "Het Landschap.

Vier internationale

landschapsonwerpers" werden

de vier landschapsonwerpers

uitgenodigd voor een lezing.

Op het programma:

• 1 maart: Michel Desvigne voor

Desvigne & Dalnoky

• 8 maart: Prof. Charles

Vermeersch over Het

Structuurplan voor Vlaanderen

• 14 maart: Adriaan Geuze voor

WEST 8

• 22 maart: Elias Torres Tur

• 29 maart: Georges Hargreaves

voor Hargreaves Associates

Aanvang: 20 uur. Toegang

150,-BF (abonnement 500,-BF).

Info en reservatie: 03/248.38.00.

Brussel

Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis

Jubelpark 10, 1040 Brussel

• 5 februari: "India en Zuidoost-

Azië: omvang en grenzen van de

Indische invloed" door prof. J.G.

de Casparis

• 12 februari: "Angkor. Indische

cultuur in een Khmer omgeving"

door dr. Winand M. Callewaert

• 19 februari: "Herlevend ritueel.

Vietnam op het kruispunt van

Aziatische culturen" door dr.

John Kleinen

• 5 maart: "Alois De Beule,

beeldend vormgever in de

schemerzone tussen kunst en

sierkunst" door E. Ignace De

Wilde

• 12 maart: "Een hart van goud

of koekebrood, symboliek van

het hart" door Els Van der Elst

• 16 maart: "Een Egyptische rite:

het aanbieden van het

oneindigheidssymbool" door

prof. dr. Joris F. Borghouts

• 19 maart: "De vonk van

Spartacus" door dr. A.J.L. Van

Hooff

Bijdrage: 100,-BF; studenten,

C.J.P., 60plus, Per Musea: 80,-BF

Inlichtingen: Educatieve en

culturele dienst 02/741.72.14

Koninklijke Musea voor Schone

Kunsten

Het KMSK organiseert een reeks

korte voordrachten in aansluiting

bij de tentoonstelling "Van Vouet tot David". Telkens wordt één werk uit de Franse school besproken.

• 1 februari:

Joseph Vandebrouck:

"De moord op Marat" van

Jacques-Louis David

• 8 februari: Koen De Vos:

"Portret van de kunstenaar" van

Philippe de Champaigne

• 15 februari: Valentijn Thijs:

"Conversatie in de weiden" van

Paul Gauguin

• 22 februari: Stefaan Van

Bellingen: "Augustus luistert naar

de lectuur uit de Aeneis" van

Jean-Auguste-Dominique Ingres

• 1 maart: Anne-Marie Buffels:

"De Ilerman" van Georges

de la Tour

Trefpunt: Regentschapsstraat 3,

infobalie, om 13.30u.

Toegang: gratis

Lommel

Cultureel Centrum

De Adelberg

Adelbergpark 1, 3920 Lommel,

011/55.35.11

• 24 maart om 20 u.: lezing naar

aanleiding van de tentoonstelling

"Paul Ierhachi". Toegang: gratis

Neerpelt

Dommelhof - Provinciaal

Instituut voor Cultuur en Sport

Toekomstlaan 5, 3910 Neerpelt,

011/64.27.05

• 6, 13, 20 maart: "Hedendaagse

fotografie", door Johan Swinnen.

Telkens op maandagavond van

20 tot 23u. Bijdrage: 750,-BF

• 9, 16, 23 maart: "Brussel en de

Neo-stijlen", door Michel Peeters

kunsthistoricus. Telkens op

donderdagavond van 20 tot 23u.

Bijdrage: 600,-BF

• 19-26 april: "Hedendaagse

Kunst in Duitse musea:

Insel Hombroich" door Greet

Stappaerts, educatief

medewerkster van het MUHKA

(Antwerpen). Bijdrage: 400,-BF

Wandelvoordrachten

Antwerpen

MUseum van Hedendaagse

Kunst Antwerpen

Leuvenstraat, 03-238.59.60

• 12 maart van 11 tot 12u.30:

"Tekstualiteit" door

Felix Droese, n.a.v. de

tentoonstellingen "Denmark" en

"Felix Droese". Bijdrage: 100,-BF

• 7 mei van 11 tot 12u.30:

"Stephen Sack" n.a.v. de

tentoonstelling "Stephen Sack"

in de reeks "De Praktijk".

Bijdrage: 100,-BF

Brussel

Jubelparkmuseum

Jubelpark 10, 1040 Brussel,

02/741.73.31

Wandelvoordrachten, aanvang

telkens om 14.30u. Bijdrage

150,-BF; studenten, CJP, 60+,

V.E.D., Per Musea 120,-BF.

Afspraak aan het onthaal aan de

Albert-Elisabeth-ingang. Inl.:

Educatieve en Culturele Dienst:

02/741.72.14;

Jubelparkmuseum

Jubelpark 10, 1040 Brussel

• 29 januari: "Bernard van Orley

en de Vlaamse wandtapijtkunst",

Kathleen Adriaensen

• 26 februari: "Delfts blauw",

Karl Marcelis

• 26 maart: "Dinaderie",

Alexandra Van Pyvelde

Bijdrage: 150,-BF; studenten, CJP,

60plus, V.E.D., Per Musea: 100,-BF

Trefpunt: onthaal Albert-

Elisabeth. Informatie: Educatieve

en culturele dienst 02/741.72.14

Koninklijke Musea voor Schone

Kunsten

• 10 februari: "Van Vouet tot

David". Wandelvoordracht met

als thema de Franse schilderkunst

van de 17de tot de 19de eeuw.

Inschrijving vooraf bij de

educatieve dienst: 02/508.34.50.

Toegang: 200,-BF. Afspraak:

Regentschapsstraat 3, infobalie.

Gent

Museum voor Schone Kunsten

Citadelpark, 09/222.17.03

• Elke zondagmiddag van 10.30

tot 12.30u. organiseert de

Educatieve Dienst van het

Museum in samenwerking met

de Vrienden van het Museum

een wandelvoordracht. Prijs:

100,-BF + 40,-BF ingang per

deelnemer of 50,-BF + gratis

toegang voor leden van de

Vrienden van het Museum.

Neerpelt

Dommelhof - Provinciaal

Instituut voor Cultuur en Sport

Toekomstlaan 5, 3910 Neerpelt,

011/64.27.05

• 25 maart: educatieve uitstap

naar Brussel "Brussel en de Neo-

stijlen". Bijdrage: 1.500,-BF

• 29 april: educatieve uitstap naar

Insel Hombroich "Hedendaagse

Kunst in Duitse Musea". Bijdrage

1.500,-BF

Salons

Brussel

Autoworld - Wereldauto-

mobielenmuseum

Jubelpark 11, 1040 Brussel,

02/736.41.65

• 10-12 maart: Internationaal

Salon van de Cabriolet

• 28 april-1 mei: Salon van

Modelisme

Beurzen

Brussel

Autoworld -

Wereldautomobielenmuseum

Jubelpark 11, 1040 Brussel,

02/736.41.65

• 26 maart: tentoonstelling en

beurs der Numismaten

Maastricht

MECC - Maastrichts Expositie &

Congres Centrum

Postbus 1630, NL-6201 BP

Maastricht, 00/31/43-83.83.83

• 14-17 maart: "Art Collecting &

Protecting 95": Internationale

vakbeurs voor passieve

conservering, restauratie en

museumrichting. Dagelijks van

10 tot 17u., wo. en do. van 10

tot 20u. Inl.: 00/31/43/83.83.83

• 11-19 maart: "The European

Fine Art Fair" (TEFAF):

Internationale kunst-en

antiekbeurs en tentoonstelling:

"25 eeuwen Cultuurgeschiedenis

van Zwitserland". Deze kunst-en

antiekbeurs kan beschouwd

worden als één van de

belangrijkste ter wereld. TEFAF

Maastricht is voor musea,

kunstielfhebbers en handelaren

uitgegroeid tot het topevenment

van het voorjaar en wordt

beschouwd als een zeer goede

graadmeter van de internationale